

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Γλώσσα Β΄ Δημοτικού

Ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας

Βιβλίο Μαθητή • Τετράδιο Εργασιών

Προσαρμοσμένη έκδοση
για την ενίσχυση της προσβασιμότητας
με τη μέθοδο
easy to read-κείμενο για όλους

Αργυρώ Παπαδημητρίου   Χριστίνα Κοτρώνη

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ

Αργυρώ Παπαδημητρίου,
*Εκπαιδευτικός Ειδικής Αγωγής & Εκπαίδευσης
(ΕΑΕ)*
Χριστίνα Κοτρώνη, *Ειδική Παιδαγωγός*

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ

M.Alice και ΩMEGA TECHNOLOGY

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Ιωάννης Τζορμπατζάκης

ΚΡΙΤΕΣ -
ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΕΣ

Γελαστοπούλου Μαρία, M Ed,
Εκπαιδευτικός Ειδικής Αγωγής
Γκυρτής Κωνσταντίνος, PhD,
Καθηγητής Πληροφορικής
Κουρμπέτης Βασίλειος, PhD,
Σύμβουλος Α΄ του ΥΠ.Π.Ε.Θ.
Χατζοπούλου Μαριάννα, PhD,
Εκπαιδευτικός Ειδικής Αγωγής

Πράξη έργου	<p>«ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΓΙΑ ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ» στο πλαίσιο του Υποέργου 9 «Προσαρμογή εκπαιδευτικού περιεχομένου και ανάπτυξη ψηφιακού υλικού προσβάσιμου από μαθητές με ελαφριά και μέτρια νοητική καθυστέρηση και προβλήματα κινητικότητας»</p> <p>Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου Βασίλειος Κουρμπέτης, PhD, Σύμβουλος Α΄ του ΥΠ.Π.Ε.Θ.</p> <p>Άξονες Προτεραιότητας 1, 2 και 3 – ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ του ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ» που συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση – Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και από Εθνικούς Πόρους, ΕΣΠΑ 2007-2013</p>
-------------	--

Γλώσσα Β΄ Δημοτικού

Ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας

Βιβλίο Μαθητή • Τετράδιο Εργασιών

Προσαρμοσμένη έκδοση

για την ενίσχυση της προσβασιμότητας

με τη μέθοδο

easy to read-κείμενο για όλους

Περιεχόμενα

1. Στον δρόμο για το σχολείο	13
2. Με το «σεις» και με το «σας»	16
3. Ετοιμασίες για το ταξίδι	18
4. Πάμε για ψώνια;	21
5. ΠΡΟΣΟΧΗ! Τι λέει εκεί;	37
6. Ποπό! Κόσμος που περνά!	41
7. Μες στο μουσείο	43
8. Με προσκαλούν και προσκαλώ	51
9. Αλληλογραφώ	56
10. Εφημερίδες! Εφημερίδες!	61
11. Τα μάθατε τα νέα;	65
12. Ποιος είναι; Τι κάνει;	70
13. Χρήσιμες Οδηγίες	74
14. Για να γελάσουμε...	77
Προτεινόμενες λέξεις-κλειδιά	135

Όλα τα κείμενα αποτελούν διασκευή των πρωτότυπων έργων, καθώς έχουν προσαρμοστεί για να εξυπηρετηθεί ο στόχος της προσβασιμότητας αυτών.

Γεια σου!
Είμαι η Βάγια η Κουκουβάγια.

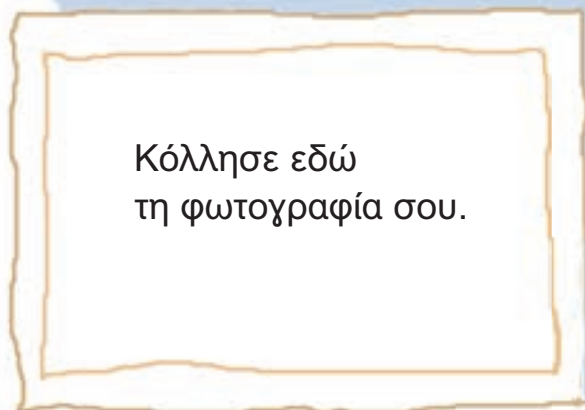
Γεια σου!
Με λένε Λουκά.
Έλα στην παρέα μας!

Γεια σου,
είμαι η Χαρά!

Εγώ είμαι
η Γαλήνη!

Κόλλησε εδώ
τη φωτογραφία σου.

Εσένα
πώς σε λένε;

Πού μένεις;

Πού γεννήθηκες;

Πότε γεννήθηκες;

Με λένε _____

Μένω στ _____

Γεννήθηκα στ _____

Γεννήθηκα _____

Μάθε
να χρησιμοποιείς σωστά
το βιβλίο σου...

Στο βιβλίο σου υπάρχουν:

- Κείμενα
για να διαβάζεις.
- Ερωτήσεις
για να συζητάς στην τάξη.

Με το βιβλίο σου θα μάθεις:

- να διαβάζεις
- να συζητάς
- να γράφεις κείμενα

Στα πράσινα μπαλονάκια,
θα σου δίνω συμβουλές.
Θα σου μαθαίνω
την ελληνική γλώσσα.

Στο βιβλίο
υπάρχουν πολλά σήματα.
Τα σήματα θα σου λένε
τι να κάνεις.

Δες

Πες

Διάβασε

Γράψε

Συζήτησε

Σκέψου

Σημείωσε

Σβήσε

Ένωσε

Άκουσε

Αντιγραφή - Ορθογραφία

Δραστηριότητα

Στην ενότητα αυτή θα μάθεις:

- Να χωρίζεις τις λέξεις σε συλλαβές.
- Να ελέγχεις τι έχεις μάθει στο τέλος κάθε ενότητας.

1. Η Χαρά, ο Αρμπέν, ο Λουκάς και η Γαλήνη μένουν στην ίδια γειτονιά. Κάνουν παρέα. Όλο το καλοκαίρι έπαιζαν μαζί. Αύριο όμως; Αρχίζει ξανά το σχολείο. Ευτυχώς, όλοι θα είναι στην ίδια τάξη.

Χαρά:

– Θα έχουμε δάσκαλο ή δασκάλα;

Λουκάς:

– Εγώ θέλω να έχουμε την ίδια δασκάλα. Τι ωραία περνούσαμε στο σχολείο! Θυμάστε;

Γαλήνη:

– Θυμάστε το παιχνίδι με τις κομμένες λέξεις; Το παίζουμε;

Θα λέμε τις λέξεις
σαν τραγούδι.

Χαρά:

– Ξεκινώ εγώ!
Θα λέω μια λέξη.
Εσείς θα την κόβετε
σε μικρότερα κομμάτια.
Ξεκινώ:
«γατάκι».

Αρμπέν:

– Γα - τά - κι!
«Μολύβι».

Λουκάς:

– Μο - λύ - βι!
«Παγωτό».

Γαλήνη:

– Πα - γω - τό!
«Παπαγάλος».

Χαρά:

– Πα - πα - γά - λος!

αλεπού

καράβι

πόδι

πινέλο

Αντίγραψε τις λέξεις
στο τετράδιό σου.
Μάθε
να τις γράφεις σωστά.

2. Η Χαρά, ο Αρμπέν,
ο Λουκάς και η Γαλήνη
έπαιξαν το παιχνίδι
με τις κομμένες λέξεις.
Θέλεις
να κόψεις τις λέξεις
σε συλλαβές;

ελικόπτερο

ε λι κό πτε ρο

πλοίο

_____

αεροπλάνο

_____

τρένο

_____

αερόστατο

_____

μοτοσικλέτα

_____

αυτοκίνητο

_____

ποδήλατο

_____

1

☀️ Εσύ με τι έχεις ταξιδέψει;
Με ποιο θα ήθελες
να ταξιδέψεις;

Αντίγραψε τις λέξεις
στο τετράδιό σου.
Μάθε
να τις γράφεις σωστά.

Αύριο Ανθολόγιο

Στην ενότητα αυτή θα μάθεις:

- Να μιλάς ευγενικά
με το «σεις» και με το «σας».
- Να μετράς τις συλλαβές
που έχουν οι λέξεις.
- Τα δίψηφα φωνήεντα και σύμφωνα.

Η φράση
«Με το σεις και με το σας»
σημαίνει
ότι πρέπει
να μιλάμε ευγενικά.

- Παρατήρησε τις εικόνες.
- Τι λέει το παιδί;
- Πώς μιλάμε στους φίλους και στους συγγενείς;
- Πώς μιλάμε σε αγνώστους;

1. Τα παιδιά μπήκαν στην τάξη.

Η δασκάλα ρωτά τα παιδιά...

Δασκάλα: – **Σας** αρέσουν τα παραμύθια;

Παιδιά: – Ναι! Ναι! Πολύ!

Χαρά: – Κυρία, **εσείς** διαβάζετε παραμύθια;

Δασκάλα: – Ναι, μου αρέσουν πολύ.

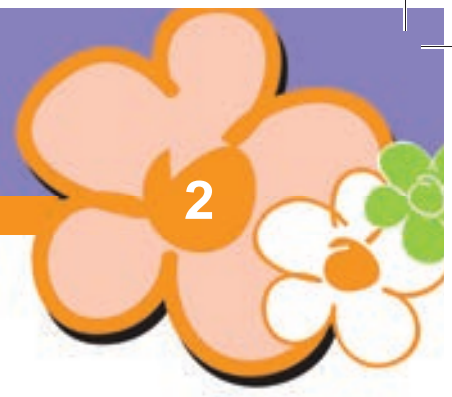
Λουκάς: – Εμένα μου αρέσει να μου τα διαβάζουν άλλοι.

Δασκάλα: – Καλό είναι να τα διαβάσετε και μόνοι **σας**.

Λουκάς: – Κυρία, θα μας διαβάσετε **εσείς** ένα παραμύθι;

Προσοχή στις λέξεις με έντονα γράμματα.

- Πώς μιλά η Χαρά στη δασκάλα της;
- Είναι ευγενική;

Μάθε
να γράφεις **σωστά**
την ερώτηση που κάνει η Χαρά
στη δασκάλα της.

Αύριο Ανθολόγιο

Στην ενότητα αυτή θα μάθεις:

- Γιατί ένας κατάλογος είναι χρήσιμος.
- Να φτιάχνεις καταλόγους.
- Να βάζεις τις λέξεις στη σειρά με βάση το πρώτο τους γράμμα.
- Το ρήμα **είμαι**.
- Να διαβάζεις και να γράφεις τους διφθόγγους.

1. Διάβασε το κείμενο.

Ο φτεροπόδαρος

Λέει στο Γιάννη
η μαμά του:

– Τρέχα, Γιάννη,
στον μπακάλη.

Φέρε αλεύρι,
σιμιγδάλι.

Φέρε αυγά,

καφέ,

κανέλα,

ζάχαρη.

Να σου φτιάξω κουλουράκια
και να γλείφεις τα χεράκια!

– Πάω,

λέει ο Γιάννης!

– Κυρ-μπακάλη,
θέλω αλάτι!
Όχι, Στάσου...
Θέλω ρύζι!
Ποπο, Θεέ μου!
Το μυαλό μου γυρίζει.
Άσε, κυρ-μπακάλη, άσε!
Δύσκολο είναι
να θυμάσαι!

Τρέχει ο Γιάννης
πίσω πάλι.
– Μάνα,
μ' έστειλε ο μπακάλης.
Σε μια λίστα
να τα βάλεις.
Η μαμά του χαμογέλασε.
Μια λίστα του έγραψε.
Ο Γιαννάκης τρέχει πάλι.
Πάει πίσω
στον μπακάλη.

Πάει, μα...
πάλι πίσω γυρίζει!
– Αχ, μανούλα μου καημένη.
Ξέχασα λεφτά
να πάρω.
Τρέχω μήπως
και προλάβω.
«Όποιος μυαλό δεν έχει
έχει πόδια,
για να τρέχει!»

Αντρέας Κωνσταντινίδης, «Η γιαγιά μου λέει και λέει... Ιστορίες με μέλι», εκδ. Πάργα, εικονογράφηση Ευτυχία Βλάχου-Μπάτση

3

- ☀️ Πες την ιστορία του ποιήματος με δικά σου λόγια.
- ☀️ Γιατί δε θυμόταν ο Γιάννης τι έπρεπε να αγοράσει;

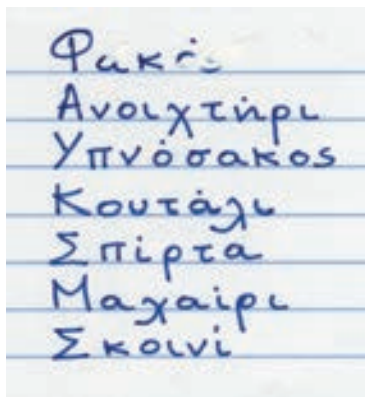

2. Διάβασε τις λίστες και απάντησε τις ερωτήσεις.

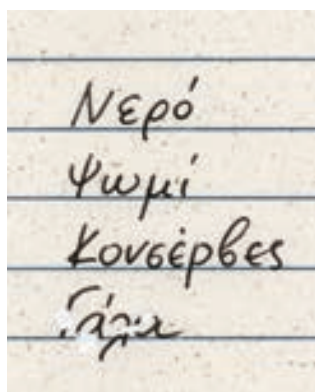

Μερικές φορές τον **κατάλογο** τον λέμε και **λίστα**.

Λίστα 1

Λίστα 2

- ☀️ Τι λένε οι μισοσβησμένες λέξεις;
- ☀️ Εσύ έχεις φτιάξει ποτέ λίστα;
- ☀️ Για ποιο λόγο;

Γράψε τις λέξεις
της λίστας 1 και της λίστας 2
με αλφαβητική σειρά.

Θα σε βοηθήσει η αλφαβήτα
που είναι παρακάτω.

α β γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω

Αύριο Ανθολόγιο

Στην ενότητα αυτή θα μάθεις:

- Να βρίσκεις πληροφορίες σε ετικέτες προϊόντων.
- Να φτιάχνεις τις δικές σου ετικέτες.
- Να λες και να γράφεις σωστά τις μέρες της εβδομάδας.
- Να λες και να γράφεις σωστά τους μήνες του χρόνου.
- Να διαβάζεις το **αυ** και το **ευ**.
- Να χωρίζεις μια λέξη στα δύο, όταν δε χωρά ολόκληρη στο τέλος της σειράς.

1. Ο Λουκάς, η Χαρά, ο Αρμπέν και η Γαλήνη είναι στο σουπερμάρκετ. Αγοράζουν πράγματα για το ταξίδι στη Χωχαρούπα.

– Ποιος έχει τη λίστα με τα ψώνια;
Τι χρειαζόμαστε;

– Εγώ την έχω!
Θέλουμε
• ψωμί για τoστ

- νερό
- χυμούς
- μπαταρίες
- χαρτομάντιλα
- κονσέρβες
- ανοιχτήρι για κονσέρβες.

– Να πάρουμε και σοκολάτες!

– Οι σοκολάτες θα λιώσουν στο ταξίδι.

– Έχει δίκιο ο Αρμπέν.
Κοίτα τι γράφει
πάνω στη σοκολάτα:
«Βάλτε τη σε δροσερό μέρος».

– Καλύτερα να πάρουμε
μπισκότα με δημητριακά.
Αυτά σας αρέσουν;
Στο κουτί γράφει ότι έχουν

- σιτάρι,
- ρύζι,
- καλαμπόκι,
- βρόμη,
- φιστίκια,
- αμύγδαλα.

Αντί για ζάχαρη
έχουν μέλι.
Είναι πιο υγιεινά
και δε λιώνουν.

– Εντάξει!
Πριν βάλεις
τα μπισκότα στο καλάθι,
δες την ημερομηνία λήξης.

– Τι είναι η ημερομηνία λήξης;

– Μια ημερομηνία που μας λέει μέχρι πότε μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε κάτι.

Να, δες!

Εδώ γράφει:

«Ανάλωση πριν από 25-11-2007».

Το **σουπερμάρκετ** το λέμε και **υπεραγορά**.

- ☀ Τι θέλουν να αγοράσουν οι 4 φίλοι από το σουπερμάρκετ;
- ☀ Στο κουτί με τα μπισκότα γράφει: «Ανάλωση πριν από 25 - 11 - 2007», Τι σημαίνει;
- ☀ Τι άλλο γράφουν οι ετικέτες στα κουτιά ή στα μπουκάλια που έχεις δει;

- Φέρε από το σπίτι σου συσκευασίες από φαγητά ή ποτά.
- Κάντε στην τάξη έναν κατάλογο με τις συσκευασίες που φέρατε.

- ☀ Τι γράφουν οι ετικέτες στα κουτιά ή στα μπουκάλια που φέρατε;
- ☀ Ποιες λέξεις δεν καταλαβαίνεις;
- ☀ Τι άλλο μαθαίνουμε για το προϊόν από τις συσκευασίες;

Προϊόν είναι κάτι που φτιάχνει κάποιος. Εμείς το αγοράζουμε και το χρησιμοποιούμε.

2. Για να απαντήσεις,
διάβασε

τις παρακάτω ερωτήσεις.

Πώς λέγεται το προϊόν;

- Τι περιέχει;
- Πόσο βαρύ είναι;
- Πότε φτιάχτηκε;
- Ποιος το έφτιαξε;
- Πού φτιάχτηκε;
- Μέχρι πότε μπορούμε να το χρησιμοποιήσουμε;

3. Στο σουπερμάρκετ
τα παιδιά βρήκαν
πολλά προϊόντα.

Μερικά τα ήξεραν
από τις διαφημίσεις.
Η Χαρά σιγοψιθύριζε
ένα ποίημα.
Της το έμαθε η μαμά της.

Η διαφήμιση

Διαφήμιση, τι μας λες;
Δεν είμαι μωρό.
Να σκεφτώ μπορώ.

Τι θα φάω.
Τι θα πιω.
Ποιο παιχνίδι
θα αγοράσω.

Η διαφήμιση κι αν προσπαθεί
στο μυαλό μου δε θα μπει.

Μαρία Γουμενοπούλου

Πάρε ένα περιοδικό.
Βρες μία διαφήμιση.
Κοίτα την προσεκτικά.
Τι βλέπεις;
Συζήτησε
με τους συμμαθητές σου.

- ☀️ Πού βλέπουμε
συνήθως διαφημίσεις;
- ☀️ Αγοράζεις πάντα
αυτό που δείχνουν
οι διαφημίσεις;
Γιατί;
- ☀️ Λένε πάντα την αλήθεια
οι διαφημίσεις;
- ☀️ Λένε πάντα την τιμή
του προϊόντος
όταν το διαφημίζουν;
Γιατί;

Συσκευασία είναι

- ένα κουτί
- μια σακούλα
- ένα μπουκάλι
που βάζουμε φαγητά ή ποτά.

4. Μετά από το σουπερμάρκετ τα παιδιά γύρισαν στα σπίτια τους.

– Βάγια,
στο γιαούρτι γράφει:
«Ημερομηνία λήξης:
5-10-2009».

Μπορώ να το φάω;

– Τι ημερομηνία
έχουμε σήμερα;

– 4 Οκτωβρίου του 2009.

Γιατί ρωτάς;

– Μπορείς
να φας το γιαούρτι σου
μέχρι αύριο.

Θα έχουμε
5 Οκτωβρίου του 2009.

– Πώς το κατάλαβες;

– Είναι απλό!

Ο πρώτος αριθμός
δείχνει τη μέρα,
ο δεύτερος αριθμός
δείχνει το μήνα
και ο τρίτος
δείχνει το έτος.

– Δεν μπορώ
να βρω το μήνα!

Μπορείς να με βοηθήσεις;

– Πρέπει να μάθεις
τους μήνες με τη σειρά

Ξεκίνα από τον Ιανουάριο.

Πρόσεχε όμως!

Στις συσκευασίες

οι μήνες γράφονται

με αριθμούς:

Έτσι δηλαδή:

01,

02,

03,

04,

05,

06,

07,

08,

09,

10,

11,

12.

– Να, άκου!

1. Ιανουάριος
2. Φεβρουάριος
3. Μάρτιος
4. Απρίλιος
5. Μάιος
6. Ιούνιος
7. Ιούλιος
8. Αύγουστος
9. Σεπτέμβριος
10. Οκτώβριος
11. Νοέμβριος
12. Δεκέμβριος

Δηλαδή ο Απρίλιος
είναι ο τέταρτος
μήνας;

Ακριβώς

Μάθε να λες
και να γράφεις
τους δώδεκα μήνες
του χρόνου.

5. Διάβασε ένα παραμύθι
για τους δώδεκα μήνες.

Η κυρα-Καλή και οι δώδεκα μήνες

Μια φορά
κι έναν καιρό
ζούσαν δύο γριούλες.
Τη μια
την έλεγαν Καλή,
γιατί ήταν ευγενική
και καλή.
Έλεγε καλά πράγματα

για όλους.
Την άλλη
την έλεγαν Κακή,
γιατί έλεγε κακά πράγματα
για τους άλλους.

Μια μέρα
η Καλή πήγε
στο βουνό
για να μαζέψει ξύλα.
Τότε,
είδε δώδεκα παλικάρια.
Ήταν
οι δώδεκα μήνες του χρόνου.

– Γεια σου, γιαγιά,
της λένε.

– Γεια σας,
απαντά η κυρα-Καλή.

– Γιαγιά,
ποιον από τους μήνες
του χρόνου
αγαπάς πιο πολύ;

– Όλοι καλοί είναι,
παιδιά μου!

Ο **Γενάρης**
με τα χιόνια.

Ο **Φλεβάρης**
με το καρναβάλι.

Ο **Μάρτης**
φέρνει την Άνοιξη.

Ο **Απρίλης**
με το Πάσχα.

Ο **Μάης**
με τις παπαρούνες.

Ο **Ιούνης** κι ο **Ιούλης**
με τα μπάνια στη θάλασσα.

Ο **Αύγουστος**
με το καλοκαίρι.
Ο **Σεπτέμβρης**
με τα σταφύλια.
Ο **Οκτώβρης**
με τα κάστανα.
Ο **Νοέμβρης**
με τις βροχές του
κι ο **Δεκέμβρης**
με τα Χριστούγεννα.
Τους αγαπώ
όλους το ίδιο.

Οι μήνες χάρηκαν πολύ.
Της έδωσαν ένα τσουβάλι.
Η γριούλα πήγε
στο σπίτι της.
Άνοιξε το τσουβάλι.
Ήταν γεμάτο φλουριά.

Λαϊκό παραμύθι

☀️ Πες το παραμύθι
με δικά σου λόγια.

Μάθε
να γράφεις **σωστά**
την πρόταση του κειμένου:
Ήταν
οι δώδεκα μήνες του χρόνου.

Η κυρά-Κακή
δεν απάντησε ωραία
στους 12 μήνες.
Φτιάξτε όλοι μαζί
ένα παραμύθι με την κυρά-Κακή.
Μετά ζωγραφίστε το.

Οι παρακάτω ερωτήσεις
θα σας βοηθήσουν
να γράψετε το παραμύθι σας:

- Πού πήγε η κυρά-Κακή;
- Ποιους συνάντησε εκεί;
- Τι την ρώτησαν;
- Τι είπε η κυρά-Κακή

για τον Ιανουάριο,
Φεβρουάριο,

Μάρτιο,

Απρίλιο,

Μάιο,

Ιούνιο,

Ιούλιο,

Αύγουστο,

Σεπτέμβριο,

Οκτώβριο,

Νοέμβριο,

Δεκέμβριο;

- Αγαπούσε τους μήνες
η κυρά-Κακή;
- Τι της έδωσαν οι μήνες;
- Τι είχε μέσα;

6. Διάβασε ένα ποίημα για τις μέρες της εβδομάδας.

Οι μέρες της εβδομάδας

1. Σήμερα **Δευτέρα** ας πούμε καλημέρα
2. αύριο είναι **Τρίτη** θα ψάξω μες στο σπίτι
3. να βρω κανένα χάρτη τον μελετώ **Τετάρτη**
4. **Πέμπτη** θ' αποφασίσω και θα προγραμματίσω
5. **Παρασκευή** στο δρόμο κι ο σάκος μου στον ώμο
6. **Σάββατο** πια δικός μου ο ουρανός του κόσμου
7. την **Κυριακή** πίσω ξανά σβούρα ο καιρός γυρνά και πάλι τη Δευτέρα θα πούμε καλημέρα καινούρια εβδομάδα με μια όμορφη λιακάδα όμως και με συννεφιά έξω η κακοκεφιά.

Θέτη Χορτιάτη

Αντίγραψε στο τετράδιό σου τις μέρες της εβδομάδας.

 Αν θέλεις, μάθε απ' έξω τις 7 πρώτες **στροφές του ποιήματος**. Είναι πολύ εύκολο!

7. Διάβασε και άκου.

Δευτέρα - Παρασκευή
Πώς ακούγεται το **ευ** στη Δευτέρα;
Πώς ακούγεται το **ευ** στην Παρασκευή;
Είναι το ίδιο;
αυτί – αύριο

Πώς ακούγεται το **αυ** στο αυτί;
Πώς ακούγεται το **αυ** στο αύριο;
Είναι το ίδιο;

Προσοχή!
Το ευ μερικές φορές διαβάζεται **εφ** και μερικές άλλες **εβ**.

Οι στροφές είναι μέρος του ποιήματος.

ευ $\begin{cases} \rightarrow \text{εφ} \rightarrow \text{Δευτέρα} \\ \rightarrow \text{εβ} \rightarrow \text{Παρασκευή} \end{cases}$

αυ $\begin{cases} \rightarrow \text{αφ} \rightarrow \text{αυτί} \\ \rightarrow \text{αβ} \rightarrow \text{αύριο} \end{cases}$

Διάβασε τις παρακάτω λέξεις.

Ακούς **αφ** ή **αβ**;

Ακούς **εφ** ή **εβ**;

Γράψε κάθε λέξη
στο σωστό σακουλάκι.

αυλή
ευχή
αυτί

ευτυχία
ευχαριστώ
αυγό

αυτοκόλλητο
αυτοκίνητο
ευγενικός

Ευρώπη
Αύγουστος
Ευγενία

8. Η γιαγιά της Χαράς
έγραψε παροιμίες
για τους μήνες.
Διάβασέ τις.

Δες πώς αλλιώς
μπορούμε
να τις γράψουμε.
Βλέπεις **μία γραμμούλα**;
Αυτή χωρίζει
τη λέξη στα δύο,
όταν δε χωράει
στο τέλος της γραμμής.

Του Γενάρη το φεγγάρι
λάμπει
σαν μαργαριτάρι.

Του Γενάρη το φεγγάρι λάμπει σαν μαργα-
ριτάρι.

Ο Φλεβάρης κι αν
φλεβίσει,
καλοκαίρι θα μυρίσει.

Ο Φλεβάρης κι αν φλεβίσει, καλοκαί-
ρι θα μυρίσει.

Μάρτης είναι
χάδια κάνει,
πότε κλαίει
πότε γελάει.

Μάρτης είναι χάδια κάνει, πό-
τε κλαίει πότε γελάει.

Από Μάρτη καλοκαίρι
και από Αύγουστο
χειμώνα.

Από Μάρτη καλοκαίρι και από Αύ-
γουστο χειμώνα.

Αύγουστε, καλέ μου
μήνα,
να ήσουν
δυο φορές το χρόνο.

Αύγουστε, καλέ μου μή-
να, να ήσουν δυο φο-
ρές το χρόνο.

Αύριο Ανθολόγιο

Στην ενότητα αυτή θα μάθεις:

- Να βρίσκεις πληροφορίες από πινακίδες, ανακοινώσεις, μικρές αγγελίες και **αφίσες**.
- Να ξεχωρίζεις το οριστικό άρθρο.
- Να κλίνεις τα αρσενικά ουσιαστικά σε **-ης**.
- Να ξεχωρίζεις τα **κύρια** από τα **κοινά** ουσιαστικά.
- Να βάζεις απόστροφο και ενωτικό, όταν γράφεις.
- Να χρησιμοποιείς τα σημεία στίξης.

1. Παρατήρησε την αφίσα, διάβασε τι γράφει και πες.

 Ποιο γεγονός κάνει γνωστό η αφίσα;

Αφίσα είναι ένα μεγάλο χαρτί που κάνει γνωστό σε πολύ κόσμο μια γιορτή, μια έκθεση βιβλίου.

- ☀ Ποιος κανονίζει αυτό το γεγονός;
- ☀ Πότε θα γίνει;
- ☀ Πού;
- ☀ Πώς είναι τα γράμματα της αφίσας;
- ☀ Ποια είναι πιο μεγάλα; Γιατί;

2. Διάβασε.

Προσέξτε τον σκύλο, δαγκώνει!

ΠΡΟΣΟΧΗ! Ο ΣΚΥΛΟΣ ΔΑΓΚΩΝΕΙ.

Αντίγραψε
στο τετράδιό σου
με ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ
όσες από τις παρακάτω φράσεις
θα μπορούσες
να διαβάσεις
ή να γράψεις
σε μια πινακίδα.

- Απαγορεύεται το παρκάρισμα.
- Κλείνετε την πόρτα.
- Δεν επιτρέπεται να παρκάρετε σε αυτό το σημείο.
- Σας παρακαλώ πολύ να κλείνετε την πόρτα κάθε φορά που μπαίνετε.
- Ενοικιάζεται.
- Αυτό το σπίτι που βλέπετε ενοικιάζεται.

Απαγορεύεται
το παρκάρισμα.

Κλείνετε
την πόρτα.

Ενοικιάζεται.

Να θυμάσαι
ότι στα ΚΕΦΑΛΑΙΑ
ΓΡΑΜΜΑΤΑ
δε βάζουμε τόνο.

3. Συμπλήρωσε τον παρακάτω πίνακα:

ΤΟ ΟΡΙΣΤΙΚΟ ΑΡΘΡΟ

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

	Αρσενικό	Θηλυκό	Ουδέτερο
Ονομαστική	.....	.....	ΤΟ
Γενική	ΤΟΥ	.....	ΤΟΥ
Αιτιατική	ΤΟ(Υ)	.....	ΤΟ

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

	Αρσενικό	Θηλυκό	Ουδέτερο
Ονομαστική	ΟΙ	ΟΙ	ΤΑ
Γενική	.....	.....	ΤΩΝ
Αιτιατική	ΤΟΥΣ	.....	ΤΑ

Τα **ο, η, το** είναι **οριστικά άρθρα**. Τα χρησιμοποιούμε όταν μιλούμε για **ορισμένο** πρόσωπο, ζώο ή πράγμα. Για παράδειγμα, **ο** μπαμπάς **του** Λουκά, **η** γάτα **της** Χαράς, **το** μολύβι **του** Αρμπέν.

4. Συμπλήρωσε τον παρακάτω πίνακα:

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ				
Ονομαστική	ο	.....	ποιητής	νοικοκύρης
Γενική	του	κλέφτη	.....	.....
Αιτιατική	τον	.....	.....	.....
Κλητική	–	κλέφτη	ποιητή	νοικοκύρη

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ				
Ονομαστική	οι	.....	.....	.....
Γενική	των	κλεφτών	.....	νοικοκύρηδων
Αιτιατική	τους	κλέφτες	.....	.....
Κλητική	–	κλέφτες	ποιητές	νοικοκύρηδες

Αύριο Ανθολόγιο

Στην ενότητα αυτή θα μάθεις:

- Να περιγράφεις ένα πρόσωπο.
- Να ξεχωρίζεις τα μέρη απλών προτάσεων.
- Να φτιάχνεις αντίθετες λέξεις με τα **ξε-**, **α-** και **αν-**.
- Να κλίνεις τα θηλυκά ουσιαστικά σε **-α**.
- Τα μέρη του σώματος και του προσώπου.
- Να κλίνεις τα αρσενικά ουσιαστικά σε **-ας**.

«...με την κατακόκκινη στολή του,
τις γυαλιστερές του μπότες
και τα άσπρα γένια
και μουστάκια του
που γέμιζαν
το αγαθό του πρόσωπο».

Γιωργία Ανεζίνη-Λεράκη,
«Η τελευταία επίσκεψη του Αϊ-Βασίλη», εκδ. Κέδρος

1. Διάβασε προσεκτικά
την παραπάνω πρόταση
και τις ερωτήσεις
που ακολουθούν.

Παρατήρησε
την εικόνα του Αϊ-Βασίλη
και συμπλήρωσε
τον παρακάτω πίνακα.

- Πώς είναι τα ρούχα του;
- Ποια είναι τα χαρακτηριστικά του προσώπου του;
- Τι έκφραση έχει;

Χαρακτηριστικά προσώπου	Ρούχα	Έκφραση προσώπου

2. Τα ζευγάρια λέξεων δηλώνουν ότι αυτές οι λέξεις είναι αντίθετες, δηλαδή δεν έχουν την ίδια σημασία. Συνήθως χρησιμοποιούμε

- τα **α-**,
- **αν-**
- και **ξε-**.

κακός – άκακος

κολλώ – ξεκολλώ

διψώ – ξεδιψώ

κινητός – ακίνητος

μπερδεύω – ξεμπερδεύω

υπάκουος – ανυπάκουος

γνωστός – άγνωστος

Μάθε να γράφεις
σωστά
τις παραπάνω λέξεις.

3. Το παρακάτω κείμενο
είναι από το βιβλίο
που χάρισε
η Γαλήνη
στον Αρμπέν.

**Ο δικός μας
Αϊ-Βασίλης**

Καλή του ώρα
του Αϊ-Βασίλη
με την κόκκινη φόρμα
και την ολόλευκη γούνα.

Μα, αυτός,
μάτια μου,
τι σχέση έχει
με τον δικό μας
τον Αϊ-Βασίλη
τον σοφό,
τον δάσκαλο;
Το λένε
και τα κάλαντα:
«Βαστάει πένα και χαρτί,
χαρτί και καλαμάρι,
και στο ραβδί
του ακούμπησε
να πει τα **αλφαβητάρι**».
Στα κάλαντα της Μυκόνου
τον λένε...

γραμματικό!

«Κι αν είσαι
και γραμματικός,
πες μας
την αλφαβήτα».

Το αλφαβητάρι
είναι το βιβλίο
που χρησιμοποιούσαν
οι μαθητές
στα παλιά χρόνια
για να μάθουν γράμματα.

Στα παλιά χρόνια
ο γραμματικός ήταν
αυτός που ήξερε
γράμματα.

Και βέβαια
ήταν **μορφωμένος**.
Ήταν ένας
από τους Τρεις Ιεράρχες.
Κι έγραψε
πάμπολλα συγγράμματα
και έδωσε συμβουλές,
πώς να διαβάζουν
τα παιδιά,
πόση αξία
έχει το διάβασμα.

Τα έλεγα όλα αυτά
με λόγια απλά
στην εγγονή μου,
όταν ξαφνικά
μπήκε ο παππούς
και είπε:
«Από το πολύ νέφος
δε φαίνεται η Αθήνα!».
Κι η εγγονή μου,
που περιμένει
τα δώρα της
από τον καλό μας

Μορφωμένος είναι
αυτός που έχει
σπουδάσει,
αυτός που γνωρίζει
πολλά πράγματα.

Πάμπολλα συγγράμματα
είναι τα πάρα πολλά
βιβλία.

γραμματικό
και δάσκαλο,
ρώτησε με αγωνία:
«Γιαγιάκα μου,
λες
να μην τη βρει
την Αθήνα
ο Αϊ-Βασίλης
με τόσο πολύ νέφος;».

Αγγελική Βαρελά, περιοδικό «Συνεργασία», τ. 22, 1994-95

- Υπογράμμισε
στο κείμενο
τις λέξεις
με τις οποίες
περιγράφει
η συγγραφέας
τον «δικό μας»
Αϊ-Βασίλη.
- Ξέρεις
ποιοι είναι
οι Τρεις Ιεράρχες;
- Πότε γιορτάζουν
και οι τρεις μαζί;
- Γιατί φοβάται
το κοριτσάκι
ότι δε θα βρει
ο Αϊ-Βασίλης
την Αθήνα;

Συζητήστε
στην τάξη
για το νέφος
στις μεγάλες πόλεις.
Τι είναι;
Πώς δημιουργείται
και τι μπορούμε
να κάνουμε,
για να το αντιμετωπίσουμε.

4. Συμπλήρωσε τώρα
τον πίνακα:

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ				
Ονομαστική	η	χαρά		θάλασσα
Γενική	της	χαράς	ώρας	θάλασσας
Αιτιατική	τη(ν)			
Κλητική	–		ώρα	
ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ				
Ονομαστική	οι	χαρές		
Γενική	των	χαρών	ωρών	θαλασσών
Αιτιατική	τις			
Κλητική	–		ώρες	θάλασσες

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Ονομαστική	η		ταυτότηα
Γενική	της	ελπίδα ^ς	ταυτότηα ^ς
Αιτιατική	τη(ν)		
Κλητική	–		

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Ονομαστική	οι	ελπίδε ^ς	
Γενική	των	ελπίδω ^ν	ταυτοτήτω ^ν
Αιτιατική	τις		
Κλητική	–		

Αύριο Ανθολόγιο

Στην ενότητα αυτή θα μάθεις:

- Να περιγράφεις ένα αντικείμενο.
- Τα χρώματα.
- Να κλίνεις τα αρσενικά ουσιαστικά σε **-ος**.
- Να κλίνεις τα θηλυκά ουσιαστικά σε **-η**.
- Να ξεχωρίζεις το αόριστο άρθρο από το οριστικό άρθρο.
- Να βρίσκεις τα επίθετα.

1. Ο Αρμπέν διαβάζει σε μια προθήκη:
«Κάλτσες γυναικείες
βαμβακερές –
Πυργί Χίου –
Τέλη 19ου αιώνα».
Λέει στη Χαρά,
που ήταν πίσω του:

«Κοίτα αυτές τις κάλτσες,
έχουν σχεδόν
όλα τα χρώματα
και τα σχήματα.
Έχουν, από πάνω
προς τα κάτω,
κόκκινα τρίγωνα,
μαύρους μαιάνδρους
και **πράσινους** κύκλους
μέσα σε **πορτοκαλί** ρόμβους.
Αλλού υπάρχουν

μπλε αστέρια
πάνω σε θαλασσί
και **άσπρα** τετράγωνα,
κίτρινα φύλλα
και από πίσω
το **μοβ**.
Εδώ και εκεί
είναι πλεγμένα
καφέ λουλούδια
πάνω στο **ροζ**,
και κάτω κάτω,
στις φτέρνες και στα δάχτυλα,
υπάρχουν ρίγες

- **θαλασσί**,
- **κόκκινες**,
- **γκρι**,
- **πορτοκαλί**,
- **πράσινες**
- και **καφέ**».

2. Χώρισε τα χρώματα
του κειμένου
σε εκείνα που **κλίνονται**
και σε εκείνα
που **δεν κλίνονται**.

Κλίνονται:

Μερικά χρώματα
κλίνονται,
δηλαδή τα
χρησιμοποιούμε
στον ενικό και τον
πληθυντικό αριθμό.
Παράδειγμα, η **κόκκινη**
κάλτσα - οι **κόκκινες**
κάλτσες.
Υπάρχουν χρώματα
που δεν κλίνονται.
Παράδειγμα, **γκρι**, **ροζ**.

Δεν κλίνονται:

Μάθε να γράφεις
σωστά
τα χρώματα.

3. Συμπλήρωσε τα κενά με το αόριστο άρθρο **ένας, μια, ένα** και θα μάθεις τι είδε η Γαλήνη στο λαογραφικό μουσείο. Μην ξεχάσεις να βάλεις κεφαλαίο γράμμα όπου χρειάζεται.

Τα **ένας, μια, ένα** είναι τα αόριστα άρθρα. Τα χρησιμοποιούμε για να περιγράψουμε

- ένα πρόσωπο,
- ζώο
- ή πράγμα που δεν είναι συγκεκριμένο.

Παράδειγμα,

- ένας κύριος,
- μια γάτα,
- ένα ποδήλατο.

Στο λαογραφικό μουσείο
ήταν ..... κύριος
που έδειχνε
στα παιδιά
πώς να φτιάχνουν
μουσικά όργανα.
..... κυρία ύφαινε
σε ..... αργαλειό
..... μάλλινο κιλίμι.
Δίπλα της
υπήρχαν φωτογραφίες
που έδειχναν
πώς να φτιάχνεις
τα **κρόσσια**
..... κουβέρτας.
..... **τεχνίτης**
σκάλιζε τη λαβή
..... ασημένιου ξίφους.

Κρόσσια είναι οι κλωστές
που υπάρχουν στην άκρη
του κεντήματος
ή του υφάσματος.

Τεχνίτης είναι
αυτός που ξέρει μια τέχνη,
αυτός που κάνει ένα έργο.

4. Συμπλήρωσε τον πίνακα:

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ				
Ονομαστική	η	γραμμή	λύπη	ζάχαρη
Γενική	της			
Αιτιατική	τη(ν)	γραμμή		
Κλητική	–		λύπη	ζάχαρη
ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ				
Ονομαστική	οι	γραμμές		ζάχαρες
Γενική	των	γραμμών	λυπών	–
Αιτιατική	τις			ζάχαρες
Κλητική	–		λύπες	

Αύριο Ανθολόγιο

Στην ενότητα αυτή θα μάθεις:

- Να γράφεις προσκλήσεις και ευχετήριες κάρτες.
- Ποια ρήματα τελειώνουν σε **-αίνω** και ποια σε **-ένω**.
- Τις λέξεις που δηλώνουν χρόνο.
- Τι είναι τα αριθμητικά.
- Να γράφεις και να λες σωστά την ημερομηνία και την ώρα.

1. Διάβασε το παρακάτω κείμενο.

Τα γενέθλια της Χαράς

Η Χαρά κάλεσε στα γενέθλιά της όλη την τάξη της, δηλαδή **είκοσι πέντε** συμμαθητές και συμμαθήτριές της. Τελικά από την τάξη της ήρθαν **δεκαέξι** παιδιά, **εφτά** αγόρια και **εννιά** κορίτσια.

Ήρθαν ακόμη
τέσσερα παιδιά
από τη γειτονιά της
και τρία ξαδελφάκια της.

Στις 5.30

όλοι ήταν
εκεί.

Ο καιρός
ήταν καλός
και το πάρτι
έγινε στην αυλή.

Έπαιξαν έντεκα φορές
κρυφτό,

πέντε φορές
«μήλα»

και έξι φορές
κυνηγητό.

Γύρω στις 6.45

κουράστηκαν πια
να τρέχουν
και κάθισαν
να φάνε.

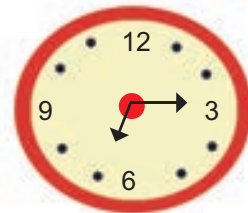
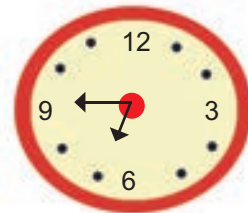
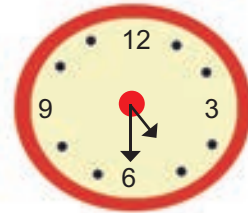
Έφαγαν
στην αρχή

σαράντα τέσσερα κεφτεδάκια

και δύο σακούλες
πατατάκια.

Έπειτα δοκίμασαν
τα είκοσι δύο γλυκά
που είχε ετοιμάσει
η μαμά της Χαράς.

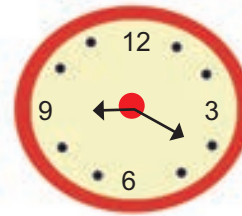
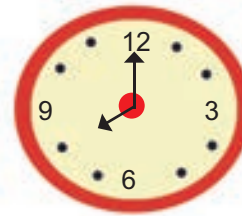
Κατά τις 7.15

έφεραν
μία τεράστια τούρτα.
Είχε πάνω
οχτώ κεράκια,
τέσσερις ζαχαρωτούς πιγκουίνους
και ένα γατάκι.

Η Χαρά φύσηξε
τρεις φορές,
για να σβήσει
όλα τα κεράκια.
Όταν η ώρα
πήγε 8.00,
οι γονείς των παιδιών
άρχισαν
να έρχονται
σιγά σιγά.
Στις 9.20
όλοι
είχαν φύγει.

☀ Πρόσεξε
τις μπλε λέξεις.
Πώς αλλιώς
θα μπορούσες
να τις γράψεις;

☀ Πρόσεξε αυτά
που είναι γραμμένα
με κόκκινο.
Τι μας δείχνουν;
Μπορείς
να τα διαβάσεις;

Μάθε
να γράφεις **σωστά**
την πρώτη πρόταση
του κειμένου.

2. Διάβασε τους στίχους.

Κόσμος **μπαίνει**,
κόσμος **βγαίνει**

και **ανεβοκατεβαίνει**

και κανένας
δε **σωπαίνει!**

Όλοι τρώνε,
δε **χορταίνουν**,
από το φαΐ **παχαίνουν**,
και τα πιάτα
δεν τα **πλένουν**.

Μα εγώ
δεν **καταλαβαίνω**

νηστική
γιατί όλο **μένω**,
και **μικραίνω**
και **λεπταίνω**

και τη ζώνη μου
μαθαίνω
όλο πιο σφιχτά
να **δένω!**

Τα περισσότερα ρήματα
τελειώνουν σε **-αίνω**,
μπαίνω, **βγαίνω**.

Υπάρχουν
στους στίχους
κάποια ρήματα
που δε γράφονται
με **-αίνω**.

Ποια;

Μάθε
να γράφεις **σωστά**
τις λέξεις
με τα **έντονα**
γράμματα.

Αύριο Ανθολόγιο

Στην ενότητα αυτή θα μάθεις:

- Να διαβάζεις και να καταλαβαίνεις επιστολές.
- Να γράφεις επιστολές.
- Το ρήμα έχω.
- Να καταλαβαίνεις τι σημαίνουν οι σύνθετες λέξεις και να φτιάχνεις τέτοιες λέξεις.
- Λέξεις που έχουμε πάρει από άλλες γλώσσες.
- Τις συνώνυμες λέξεις.

1. Δες τον φάκελο και απάντησε.

Μαθητές Δευτέρας Δημοτικού
2ο Δημοτικό Σχολείο
Αιγαίου 12, Τ.Κ. 123 45
Αθήνα

Φώκια Μονάχους
Βόρειες Σποράδες

- ☀ Ποιοι έστειλαν αυτό το γράμμα;
- ☀ Σε ποιον;
- ☀ Πού είναι το σχολείο των παιδιών που στέλνουν το γράμμα;
- ☀ Πού μένει ο παραλήπτης;

Τα **γράμματα** λέγονται και **επιστολές!**

Αποστολέας
είναι αυτός
που γράφει
και **στέλνει** το γράμμα.

Παραλήπτης
είναι αυτός
που θα πάρει
το γράμμα.

Αντίγραψε
και μάθε
να γράφεις **σωστά**
τις λέξεις:
επιστολή,
αποστολέας,
παραλήπτης.

2. Συμπλήρωσε
τον παρακάτω πίνακα:

ΤΟ ΡΗΜΑ **έχω**

εγώ έχω

εσύ .....

αυτός

αυτή .....

αυτό

εμείς .....

εσείς έχετε

αυτοί

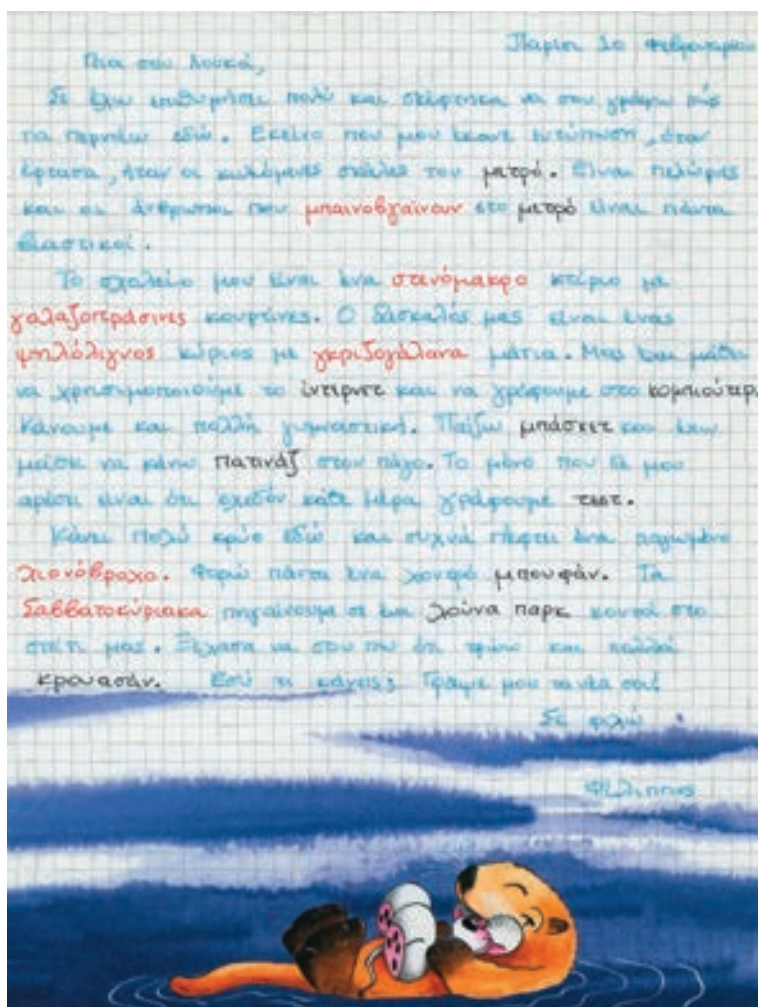
αυτές .....

αυτά

Μάθε
να γράφεις **σωστά**
το ρήμα **έχω**.

3. Ο Λουκάς έλαβε
το παρακάτω γράμμα
από τον Φίλιππο,
τον φίλο
του που ζει φέτος
για πρώτη φορά
στη Γαλλία.

Στο γράμμα του Φίλιππου υπάρχουν οι λέξεις: μετρό, κομπιούτερ, ίντερνετ, πατινάζ, μπουφάν, λούνα παρκ, τεστ, κρουασάν.

Αυτές οι λέξεις συνήθως δεν κλίνονται. Τις έχουμε πάρει από άλλες γλώσσες. Μερικές όμως από αυτές έχουν συνώνυμες λέξεις που κλίνονται: το **ίντερνετ** το λέμε **διαδίκτυο**, το **μπάσκετ** το λέμε **καλαθοσφαίριση**, το κομπιούτερ το λέμε **ηλεκτρονικό υπολογιστή**.

Συνώνυμες είναι οι λέξεις που έχουν την ίδια σημασία. Παράδειγμα, μεγάλος-τεράστιος.

Μάθε να γράφεις σωστά τις λέξεις: **μπουφάν, πατινάζ, λούνα παρκ, κρουασάν.**

4. Μπορείς να χωρίσεις

τις λέξεις

σε δύο κομμάτια

όπως στο παράδειγμα;

μπαινοβγαίνου	=	μπαίνου	+	βγαίνου
στενόμακρο	=		+	

γαλαζοπράσινες	=		+	
ψηλόλιγνος	=		+	
γκριζογάλανα	=		+	
χιονόβροχο	=		+	
Σαββατοκύριακα	=		+	

Οι λέξεις που σχηματίζονται από 2 άλλες λέγονται **σύνθετες**. Το **ο** μπαίνει ανάμεσα στις 2 λέξεις.

Μάθε να γράφεις **σωστά** τις λέξεις:
μπαινοβγαίνουν,
ψηλόλιγνος,
Σαββατοκύριακα.

Στην ενότητα αυτή θα μάθεις:

- Τι μπορείς να διαβάζεις σε μια εφημερίδα.
- Να βρίσκεις πληροφορίες σε μια εφημερίδα.
- Να φτιάχνεις επιρρήματα σε **-α** από επίθετα.
- Να κλίνεις τα ουδέτερα ουσιαστικά σε **-ο** και σε **-ι**.
- Να κλίνεις τα ρήματα α' συζυγίας (-ω).
- Να ξεχωρίζεις το -ω του ρήματος από το -ο του ουδέτερου ουσιαστικού.

Φτιάχνουμε εφημερίδα;

- Τι διαβάζεις, Λουκά,
- με τόση προσοχή;
- Τη μαθητική εφημερίδα «Το διάλειμμα», που **εκδίδει** η πέμπτη τάξη του σχολείου μας.

Εκδίδω σημαίνει ότι γράφω και πουλώ μια εφημερίδα.

– Τι ωραίο
που θα ήταν,
αν έφτιαχνε
και η δική μας τάξη
μια εφημερίδα!

– Και γιατί
να μην το κάνουμε;

– Τι θα γράφουμε σε αυτή;
– Μπορούμε

να γράφουμε
τα νέα της τάξης
και **άρθρα** για ζώα και φυτά,
να έχουμε **συνεντεύξεις**
ή να παρουσιάζουμε
ενδιαφέροντα βιβλία.

– Να παρουσιάζουμε
και διάφορα μέρη της Ελλάδας,
για να τα γνωρίσουμε καλύτερα.

– Να έχουμε και πληροφορίες
που μας ενδιαφέρουν:

Τα άρθρα είναι
τα κείμενα στις εφημερίδες.

Η συνέντευξη είναι η συζήτηση
που κάνει ο δημοσιογράφος
με ένα πρόσωπο.

Ο δημοσιογράφος ρωτάει.

Ενδιαφέροντα βιβλία είναι τα βιβλία
που περιγράφουν
σημαντικά πράγματα.

τι ώρα περνά το λεωφορείο,
ποιες ώρες
είναι ανοιχτή η βιβλιοθήκη...
Μην ξεχάσουμε
και τις **μικρές αγγελίες**.

– Μπορεί
να υπάρχουν και παιχνίδια,

σπαζοκεφαλιές και **αινίγματα**.

– Πώς λέτε
να ονομάσουμε
την εφημερίδα μας;

– Τι θα λέγατε
να την ονομάσουμε
«Τα ανήσυχα μολύβια»;

Οι μικρές αγγελίες
μας δίνουν πληροφορίες
για διάφορα πράγματα, όπως

- σπίτια
- μαγαζιά
- αυτοκίνητα.

Σπαζοκεφαλιές είναι παιχνίδια
που χρησιμοποιούμε πολύ το μυαλό
για να τα λύσουμε.

Αινίγματα είναι ερωτήσεις
που μας δίνουν πληροφορίες
για κάτι
και εμείς πρέπει να το βρούμε.

- ☀️ Τι διαβάζει ο Λουκάς;
- ☀️ Τι προτείνουν οι τέσσερις φίλοι να έχει η εφημερίδα της τάξης τους;
- ☀️ Πώς ονόμασαν την εφημερίδα τους;
- ☀️ Στο σχολείο σας κυκλοφορεί κάποια εφημερίδα; Ποιος είναι ο τίτλος της;

Μάθε να γράφεις **σωστά** τις τρεις πρώτες σειρές του διαλόγου.

2. Συμπλήρωσε τον πίνακα:

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ					
Ονομαστική	το	βουνό	μάρμαρο	παιδί	χέρι
Γενική	του				χεριού
Αιτιατική	το		μάρμαρο	παιδί	
Κλητική	–			παιδί	

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ					
Ονομαστική	τα		μάρμαρα		
Γενική	των		μαρμάρων	παιδιών	
Αιτιατική	τα	βουνά			χέρια
Κλητική	–				

3. Γράφω τα επιρρήματα.

Επίθετο

δυνατός
ευχάριστος
γρήγορος
σύντομος
αργός
απαλός
πρόχειρος
όμορφος

Ρήμα + επίρρημα

Φωνάζω. ....
Περνώ. ....
Τρέχω γρήγορα.
Εξηγώ. ....
Διαβάζω. ....
Χαϊδεύω. ....
Τρώω. ....
Νιώθω. ....

Μάθε
να γράφεις σωστά
τα τροπικά
επιρρήματα.

Αύριο Ανθολόγιο

Στην ενότητα αυτή θα μάθεις:

- Τι είναι οι ειδήσεις και πώς γράφονται.
- Να φτιάχνεις μετοχές από ρήματα.
- Να κλίνεις τα επίθετα σε **-ος**, **-η**, **-ο**.
- Να κλίνεις τα ρήματα σε **-ώ**.
- Τις λέξεις που δηλώνουν τρόπο.

1. Διάβασε

τι έγραψαν
οι εφημερίδες
για την προσπάθεια
νεαρών μαθητών
να καθαρίσουν
το δασάκι
της γειτονιάς τους.

**Νεαροί μαθητές
αναλαμβάνουν δράση!**

Για μεγάλο διάστημα
οι νεαροί μαθητές
έπαιζαν στο δασάκι
της γειτονιάς τους
πλάι στα σπουργίτια,
τους κοκκινολαίμηδες,
και **κάθε λογής** σκουπίδια.

Κάθε λογής σημαίνει διάφορα.

Αφού λοιπόν
οι **μεγάλοι**
δεν έκαναν τίποτα,
αποφάσισαν
να **αναλάβουν** οι ίδιοι δράση.

Ζήτησαν από τους γονείς τους
μεγάλες σακούλες σκουπιδιών
και γάντια
και άρχισαν
να μαζεύουν τα σκουπίδια.
Άλλοι μάζεψαν τα μπουκάλια,
άλλοι τις σακούλες
και άλλοι τα χαρτιά.
Δε χρειάστηκε
μεγάλη προσπάθεια.
Κανείς δεν πίστευε
στα μάτια του
με το αποτέλεσμα!

Οι μικροί μαθητές
κρέμασαν στην είσοδο του άλσους
μια ταμπέλα με **μεγάλα** γράμματα:
«ΤΟ ΔΑΣΟΣ
ΜΑΣ ΧΑΡΙΖΕΙ ΟΞΥΓΟΝΟ.
ΜΗΝ ΤΟ ΚΑΝΕΤΕ
ΣΚΟΥΠΙΔΟΤΟΠΟ».

Αναλαμβάνουν οι ίδιοι δράση
σημαίνει ότι οι ίδιοι κάνουν κάτι.

Αντίγραψε
στο τετράδιό σου
με πεζά γράμματα
αυτό που είναι γραμμένο
στην ταμπέλα
που έφτιαξαν
οι μαθητές.

2. Οι λέξεις του κειμένου
με τα έντονα γράμματα
έχουν τοποθετηθεί
ήδη στον πίνακα.
Να συμπληρώσεις
τον πίνακα
με ό,τι λείπει.

Το επίθετο: **ο** **μεγάλος**, **η** **μεγάλη**, **το** **μεγάλο**

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Ονομαστική	ο		η	μεγάλη	το	
Γενική	του		της		του	
Αιτιατική	τον		τη		το	
Κλητική	–		–		–	

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Ονομαστική	οι	μεγάλοι	οι		τα	
Γενική	των		των		των	
Αιτιατική	τους		τις	μεγάλες	τα	μεγάλα
Κλητική	–		–		–	

3. Συμπλήρωσε τους πίνακες.

ΤΟ ΡΗΜΑ αγαπώ	
εγώ	αγαπώ
εσύ	αγαπάς
αυτός αυτή αυτό	αγαπά ή αγαπάει
εμείς	αγαπούμε (αγαπάμε)
εσείς	αγαπάτε
αυτοί αυτές αυτά	αγαπούν (αγαπάν ή αγαπάνε)

ΤΟ ΡΗΜΑ κοιτώ	
εγώ	.....
εσύ	.....
αυτός αυτή αυτό	.....
εμείς	.....
εσείς	.....
αυτοί αυτές αυτά	.....

ΤΟ ΡΗΜΑ μπορώ
εγώ μπορώ
εσύ μπορείς
αυτός αυτή μπορεί αυτό
εμείς μπορούμε
εσείς μπορείτε
αυτοί αυτές μπορούν αυτά

ΤΟ ΡΗΜΑ ζω
εγώ . . . . .
εσύ . . . . .
αυτός αυτή . . . . . αυτό
εμείς . . . . .
εσείς . . . . .
αυτοί αυτές . . . . . αυτά

4. Φτιάξε μετοχές από ρήματα.

παίζω **παίζοντας**
 τρέχω. ....
 γράφω .....
 βαδίζω .....
 ζωγραφίζω .....
 σκουπίζω .....

πηδώ **πηδώντας**
 μιλώ. ....
 κοιτώ .....
 τραγουδώ .....
 γελώ .....
 χτυπώ .....

Οι μετοχές είναι λέξεις κοντά στα ρήματα. Μας δείχνουν **πώς** γίνεται κάτι. Πώς θα φτιάξεις μια μετοχή; Βγάζεις την κατάληξη **-ω** του ρήματος και βάζεις την κατάληξη **-οντας**, όταν το **-ω** δεν έχει τόνο παράδειγμα, τρέχω-τρέχ**οντας**. Αν το **-ώ** έχει τόνο, τότε βάζεις την κατάληξη **-ώντας**, παράδειγμα αγαπώ-αγαπ**ώντας**.

Στην ενότητα αυτή θα μάθεις:

- Να βρίσκεις **πληροφορίες** σε ένα δελτίο ταυτότητας.
- Να φτιάχνεις τη δική σου ταυτότητα.
- Να κλίνεις τα ρήματα στον παρατατικό χρόνο.
- Να γράφεις σωστά τα ρήματα σε **-ώνω** και σε **-εύω**.

1. Ο Λουκάς και η Χαρά βρήκαν πληροφορίες για ζώα που ζουν σε νησιά της Ελλάδας, για να τις βάλουν στην εφημερίδα της τάξης. Διάβασε αυτά που βρήκε ο Λουκάς.

Πληροφορίες είναι αυτά που μαθαίνεις

- για κάποιο πρόσωπο,
- ζώο
- ή πράγμα.

Η χελώνα καρέτα καρέτα!

Η θαλάσσια χελώνα
καρέτα καρέτα
είναι εξαιρετική κολυμβήτρια.
Βγαίνει από τη θάλασσα,
για να φτιάξει
τη φωλιά της
στην άμμο
και να γεννήσει
τα αυγά της.
Μία από τις παραλίες
που διαλέγει
για να γεννήσει
είναι στον κόλπο
του Λαχανά
στη Ζάκυνθο.

Ο κόλπος του Λαχανά
είναι ο πιο σημαντικός **βιότοπος**

Βιότοπος είναι το μέρος
όπου μπορεί
να ζήσει
και να μεγαλώσει

- ένα φυτό
- ένα δέντρο
- ένα ζώο ή
- ένας άνθρωπος.

της θαλάσσιας χελώνας
καρέτα καρέτα.
Στα 5 χιλιόμετρα της παραλίας
οι χελώνες
καρέτα καρέτα
φτιάχνουν
πάρα πολλές φωλιές.
Από τα τέλη Μαΐου
έως τον Αύγουστο,
όταν το κλίμα
είναι ζεστό,
οι χελώνες
αφήνουν πολλά αυγά
σε καθεμιά φωλιά.

Ύστερα από 2 μήνες
μέσα από τα αυγά
βγαίνουν τα χελωνάκια.
Αφού τρυπήσουν
το **κέλυφος**,
μένουν στην άμμο
για περίπου 6 μέρες
και **τρέφονται**
από τον κρόκο του αυγού.
Κάποιο βράδυ
ή νωρίς το πρωί,
αφήνουν τη φωλιά
και **κατευθύνονται**

Το κέλυφος είναι το τσόφλι.

Τρέφομαι σημαίνει
ότι τρώω κάτι.

Κατευθύνομαι σημαίνει
ότι πηγαίνω κάπου.

προς τη θάλασσα.
Βγαίνουν μες
στο σκοτάδι,
όταν δεν κινδυνεύουν
από τα πουλιά,
τα άλλα ζώα
ή τον άνθρωπο.

☀️ Ποια παραλία
προτιμά η χελώνα
καρέτα καρέτα,
για να φτιάξει
τη φωλιά της;

☀️ Γιατί τα χελωνάκια
αφήνουν τη φωλιά
το βράδυ
ή νωρίς το πρωί;

Ψάξε
στο λεξικό,
για να μάθεις
τι σημαίνουν
οι λέξεις
βιότοπος,
κόλπος,
κέλυφος
και **κλίμα.**

2. Συμπλήρωσε τους πίνακες.

ΤΟ ΡΗΜΑ γράφω	
εγώ	.....
εσύ	έγραφες
αυτός αυτή αυτό	.....
εμείς	γράφαμε
εσείς	.....
αυτοί αυτές αυτά	έγραφαν

ΤΟ ΡΗΜΑ κάνω	
εγώ	.....
εσύ	.....
αυτός αυτή αυτό	έκανε
εμείς	.....
εσείς	κάνατε
αυτοί αυτές αυτά	έκαναν

ΤΟ ΡΗΜΑ	μπορώ
εγώ	μπορούσα
εσύ	μπορούσες
αυτός αυτή αυτό	.....
εμείς	.....
εσείς	μπορούσατε
αυτοί αυτές αυτά	μπορούσαν

ΤΟ ΡΗΜΑ	πουλώ
εγώ	.....
εσύ	.....
αυτός αυτή αυτό	πουλούσε
εμείς	.....
εσείς	.....
αυτοί αυτές αυτά	πουλούσαν

Αύριο Ανθολόγιο

Στην ενότητα αυτή θα μάθεις:

- Να διαβάζεις και να ακολουθείς χρήσιμες οδηγίες.
- Να σχηματίζεις τον αόριστο χρόνο των ρημάτων σε **-ω**.

- 1. Διάβασε** τα παρακάτω κείμενα και απάντησε τις ερωτήσεις.

Πασχαλινή κάρτα**Υλικά**

ένα χαρτόνι
μαρκαδόροι
χαρτί γλασέ
χαρτί βελουτέ
ψαλίδι
κόλλα

Κατασκευή

1. Αντιγράφετε το σχέδιο πάνω σε χαρτόνι.

Πασχαλινή κάρτα

Κατασκευή

2. Χρωματίζετε το σχέδιο.
3. Κολλάτε κόκκινο γλασέ χαρτί στο αυγό και κίτρινο βελουτέ χαρτί στο κοτοπουλάκι.
4. Κόβετε και τσακίζετε έτσι, ώστε το κοτοπουλάκι να πέσει πάνω στο μισό ορθογώνιο.

Διασκευή από το βιβλίο
της Δ. Στίκα
«Καλλιτεχνικές δημιουργίες»,
εκδ. Gutenberg

Αυγά Χρωματιστά

Υλικά

Αυγά
Πινέλο
Αυτοκόλλητα
Μπογιές
Κόλλα
Μαρκαδόροι

Κατασκευή

1. Βράζετε τα αυγά.
2. Τα ζωγραφίζετε με διάφορα χρώματα.
3. Κολλάτε αυτοκόλλητα, κοχύλια ή ό,τι άλλο θέλετε.

- ☀ Σε τι χρησιμεύει αυτό το κείμενο;
- ☀ Μπορείς να φτιάξεις αυτό που λέει;
- ☀ Τι άλλα αντικείμενα μπορείς να στολίσεις έτσι;
- ☀ Τι υλικά χρειάζεσαι;
- ☀ Πότε βάφουμε κόκκινα αυγά;

Στο Λεωνίδιο της Αρκαδίας,
τη νύχτα της Ανάστασης,
μετά το «Χριστός ανέστη»
αφήνουν
να φύγουν ελεύθερα
στον αέρα
μικρά **αερόστατα**,
που έχουν μέσα τους
ένα μικρό κερί.

Εφημερίδα «Μαθητικός λόγος» του δημοτικού σχολείου Ριζού,
αρ. φύλλου 67, Μάρτιος 2004

Στη Φολέγανδρο
την Κυριακή του Πάσχα
παίρνουν την εικόνα της Παναχίας
από το μοναστήρι
και για 3 μέρες
την περνούν
από όλα τα σπίτια.
Οι νοικοκυρές
έχουν ετοιμάσει
πίτες και γλυκά
και κερνούν
όλο τον κόσμο.

Ομάδα μαθητών

Αύριο Ανθολόγιο

Αερόστατα είναι πολύ μεγάλα
μπαλόνια
που στο κάτω μέρος
έχουν χώρο
για να μπουν άνθρωποι
και να πετάξουν με αυτό.

Στην ενότητα αυτή θα μάθεις:

- Ποια κείμενα μας κάνουν να γελούμε.
- Τα επίθετα που τελειώνουν σε -ινος, -ικος και -ιμος.
- Να παίζεις με τις λέξεις.

– Μπαμπά,
αγόρασέ μου
ένα τύμπανο
να παίζω!
παρακάλεσε ο Λάκης
τον πατέρα του.
– Παιδί μου,
φοβάμαι
ότι θα με ζαλίζεις
με αυτό.
– Μη στενοχωριέσαι,
μπαμπά!
Δε θα σε ενοχλώ καθόλου.
Θα παίζω μόνο
όταν κοιμάσαι.

 Τι σου φαίνεται αστείο
στο κείμενο;

1. Σημείωσε
τι σημαίνει καθεμιά
από τις παρακάτω
εκφράσεις.

Ψήνεται στον πυρετό.

- Έχει πολύ πυρετό.
- Όταν έχει πυρετό,
του ψήνουν φαγητό.

Έχει τις μαύρες του.

- Έχει μαύρες μπογιές.
- Είναι στενοχωρημένος.

**Του έταξε τον ουρανό
με τ' άστρα.**

- Του έταξε
πολλά πράγματα.
- Του έταξε μια αφίσα
με τον ουρανό
και τα άστρα.

Δε χαρίζει κάστανα.

- Δεν έφερε κάστανα,
για να τα χαρίσει
στον εγγονό της.
- Δεν κάνει εύκολα χάρες,
είναι αυστηρή.

**Δεν έβγαζα
τα γράμματά σου.**

- Δεν μπορούσα να διαβάσω τα γράμματά σου.
- Δεν έβγαζα τα γράμματά σου από το γραματοκιβώτιο.

Μάθε να γράφεις **σωστά** τη φράση «Δε χαρίζει κάστανα.».

Αύριο Ανθολόγιο

Τετράδιο Εργασιών

Περιεχόμενα

1. Στον δρόμο για το σχολείο.	98
2. Με το «σεις» και με το «σας».	100
3. Ετοιμασίες για το ταξίδι.	103
4. Πάμε για ψώνια;	106
5. ΠΡΟΣΟΧΗ! Τι λέει εκεί;	118
6. Ποπό! Κόσμος που περνά!	122
7. Μες στο μουσείο.	131
8. Με προσκαλούν και προσκαλώ.	134
9. Αλληλογραφώ	142
10. Εφημερίδες! Εφημερίδες!	147
11. Τα μάθατε τα νέα;	152
12. Ποιος είναι; Τι κάνει;	158
13. Χρήσιμες Οδηγίες	163
14. Για να γελάσουμε.	167
Προτεινόμενες λέξεις-κλειδιά	173

Όλα τα κείμενα αποτελούν διασκευή των πρωτότυπων έργων, καθώς έχουν προσαρμοστεί για να εξυπηρετηθεί ο στόχος της προσβασιμότητας αυτών.

Άσκηση 1

Να συλλαβίσεις
τις παρακάτω λέξεις.

Για να μην κάνεις λάθος,
χώρισε φωναχτά
την κάθε λέξη.

ποδήλατα πο δή λα τα

τακούνι τα κού νι

νιφάδα

δασκάλα

λάμπα

μπαλάκι

κιμονό

νομίζω

ζώνη

νησί

Στο τέλος της κάθε ενότητας θα βρίσκεις έναν τέτοιο πίνακα. Διάβαζέ τον προσεκτικά και σημείωνε τι έμαθες. Πρέπει να γράφεις την αλήθεια. Αν κάτι δεν το έμαθες πολύ καλά, ο δάσκαλος ή η δασκάλα σου θα σε βοηθήσουν να το μάθεις.

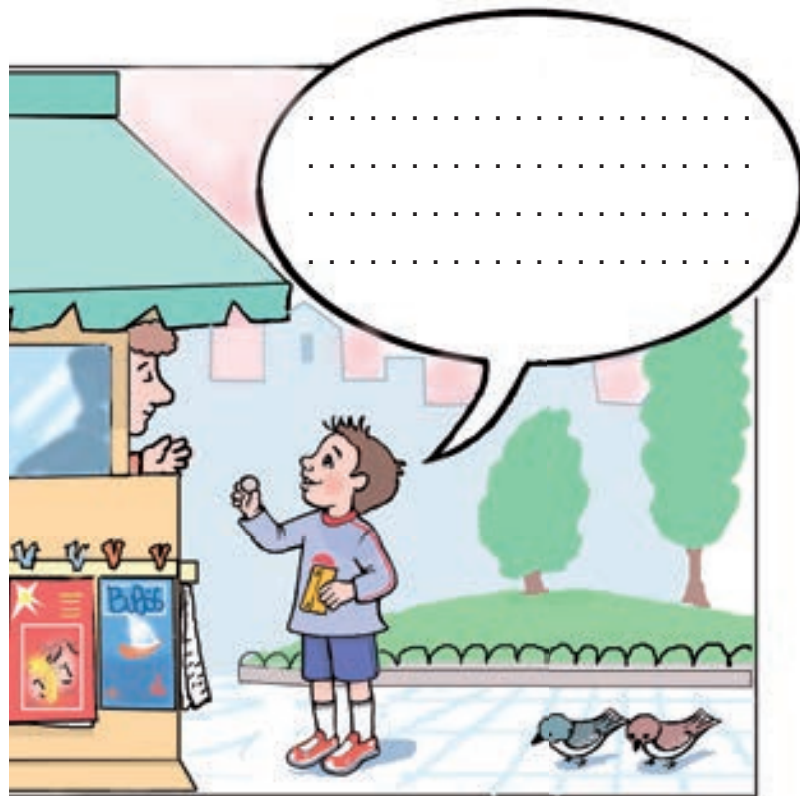
Έμαθα	Πολύ καλά ●	Αρκετά καλά ●
Έμαθα να χωρίζω τις λέξεις σε συλλαβές.		

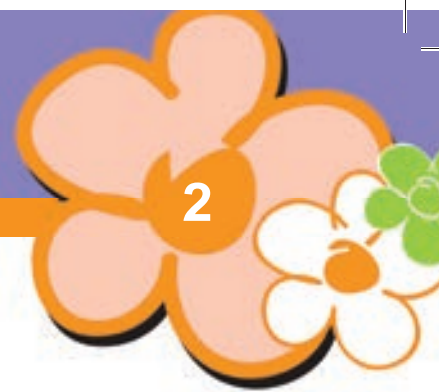
Άσκηση 1

Αντίγραψε στο μπαλονάκι
αυτό που ο Λουκάς
λέει ευγενικά
στον περιπτερά.

– Θέλω
μια σοκολάτα.

– Σας παρακαλώ,
μου δίνετε
μια σοκολάτα;

Άσκηση 2

Σβήσε
τι **δε θα έλεγχες** ποτέ
στον διευθυντή του σχολείου
σου
και εξήγησε γιατί.
Γράψε στο τετράδιό σου
τις προτάσεις
που δείχνουν **ευγένεια**.

– Μου δίνετε,
σας παρακαλώ,
εκείνο το βιβλίο;

– Μου δίνεις
δύο κιμωλίες;

– Θα έρθεις
στη γιορτή
αύριο;

– Θα έρθετε
στην εκδρομή
αύριο;

Διάβασε αυτά που γράφει ο πίνακας και σημείωσε τι έμαθες.

Έμαθα	Πολύ καλά ●	Αρκετά καλά ●
Έμαθα να μιλώ ευγενικά με το «σεις» και με το «σας».		
Έμαθα να μετρώ τις συλλαβές που έχουν οι λέξεις.		
Έμαθα τα δίψηφα φωνήεντα και δίψηφα σύμφωνα.		

Άσκηση 1

Γράψε
ποιοι είναι
οι καλύτεροί σου φίλοι,
ποια είναι
τα αγαπημένα σου παιχνίδια
και ποια είναι
τα αγαπημένα σου φαγητά.

Οι καλύτεροί μου φίλοι

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Τα αγαπημένα μου παιχνίδια

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3

Τα αγαπημένα μου φαγητά

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Διάβασε αυτά που γράφει ο πίνακας και σημείωσε τι έμαθες.

Έμαθα	Πολύ καλά ●	Αρκετά καλά ●
Έμαθα γιατί φτιάχνουμε λίστες.		
Έμαθα να φτιάχνω καταλόγους.		

Έμαθα	Πολύ καλά ●	Αρκετά καλά ●
Έμαθα να βάζω τις λέξεις στη σειρά με βάση το πρώτο τους γράμμα.		
Έμαθα το ρήμα είμαι .		
Έμαθα να διαβάζω και να γράφω τους διφθόγγους.		

Άσκηση 1

Γράψε τη σωστή ετικέτα
πάνω στο σωστό προϊόν.

Φρέσκο κατσικίσιο γάλα
Ημερομηνία λήξης:
15-09-2014
1 λίτρο

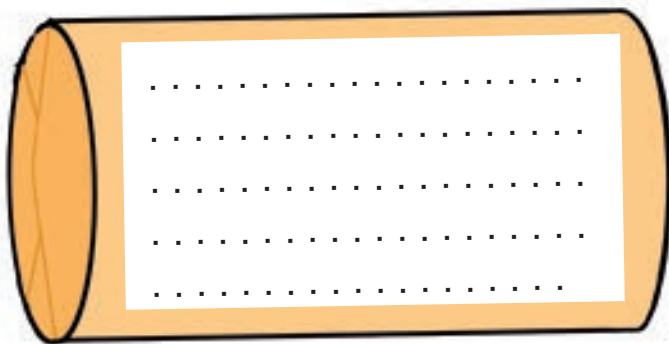
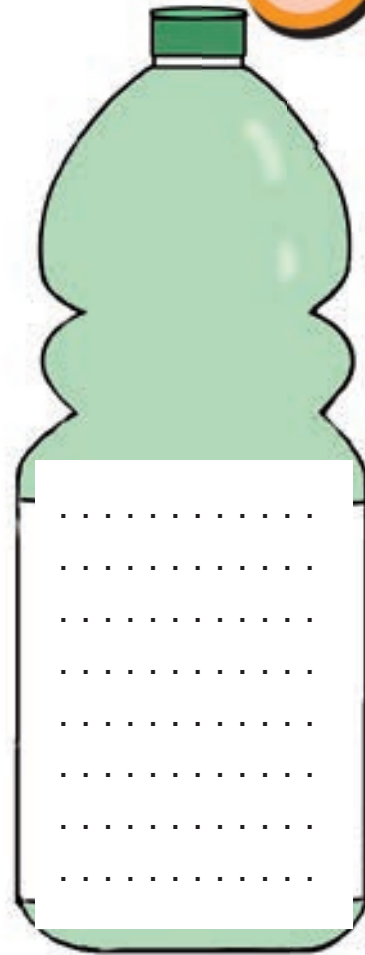
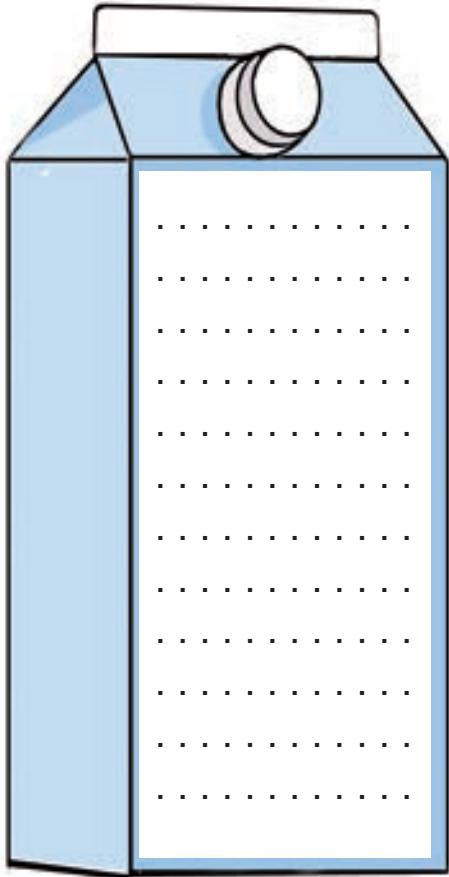
Η ΕΛΙΑ
Παρθένο ελαιόλαδο
από ελιές Καλαμάτας.

Η ΣΠΙΤΙΚΗ
Μαρμελάδα από 100%
ελληνικά κεράσια.
Χωρίς ζάχαρη.

Γεμιστά μπισκότα
σοκολάτας
Βάρος: 250 γρ.

Πάμε για ψώνια;

4

Άσκηση 2

Η Γαλήνη δεν ακούει καλά
το παρακάτω τραγούδι.

Γράψε

τους παρακάτω μήνες
στη σωστή θέση.

Δεκέμβρης, Μάιος, Μάρτης
Ιούνιος, Οκτώβρης, Αύγουστος

Δώδεκα μήνες αθλητές

Δώδεκα μήνες **αθλητές**
στο γήπεδο του χρόνου,
δώδεκα μήνες αθλητές
κάνουν αγώνα δρόμου.

Ο Γενάρης με μποτίνια
κι ο Φλεβάρης με παλτό
και ο _____
με σορτσάκι ριγωτό.

Ο Απρίλης με **κασκέτο**

Αθλητής είναι
αυτός που κάνει
κάποιο άθλημα.
Αθλήματα είναι
το ποδόσφαιρο,
το μπάσκετ,
το τένις,
και πολλά άλλα.

Το κασκέτο είναι καπέλο.

και με άσπρες ελβιέλες
και ο _____
και ο _____
μ' άσπρες ξώπλατες φανέλες.
Δώδεκα μήνες στη γραμμή
τινάζουνε τα πόδια
κι όλοι πηδάνε με ορμή
του δρόμου τα εμπόδια.
Ο Ιούλιος ο χίπης
με μπλου τζιν και χαϊμαλιά
και ο _____ με ψάθα
και γυαλιά.
Ο Σεπτέμβρης
κι ο _____
με αδιάβροχα σακάκια
κι ο Νοέμβρης
κι ο _____
με πουλόβερ και σκουφάκια.

Από τον ψηφιακό δίσκο «Εδώ Λιλιπούπολη»
μουσική Ν. Κυπουργός, Δ. Μαραγκόπουλος, Λ. Πλάτωνος
στίχοι: Μ. Κριεζή

Τραγουδήστε όλοι μαζί!

Όλους τους μήνες εκτός από τον Αύγουστο τους λέμε με δύο τρόπους!

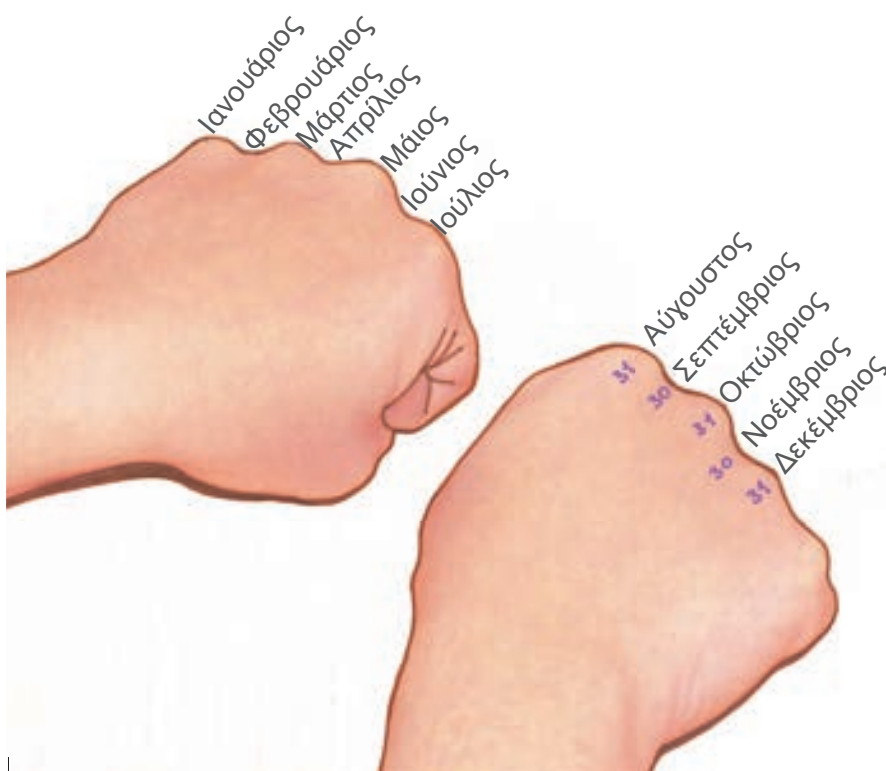
Ιανουάριος	→	Γενάρης
Φεβρουάριος	→	Φλεβάρης
Μάρτιος	→	Μάρτης
Απρίλιος	→	Απρίλης
Μάιος	→	Μάης
Ιούνιος	→	Ιούνης
Ιούλιος	→	Ιούλης
Αύγουστος	→	—
Σεπτέμβριος	→	Σεπτέμβρης
Οκτώβριος	→	Οκτώβρης
Νοέμβριος	→	Νοέμβρης
Δεκέμβριος	→	Δεκέμβρης

Άσκηση 3

Γράψε τους μήνες που έχουν

- 30 μέρες
- 31 μέρες
- και 28 ή 29 μέρες.

30 μέρες	30 μέρες	28 ή 29 μέρες
.....	.....	.....
.....	.....	
.....	.....	
.....	.....	
	.....	
	.....	
	.....	

Κάνε το χέρι σου γροθιά. Πες τους μήνες με τη σειρά. Αν ο μήνας πέφτει σε λακκουβίτσα, τότε έχει 30 ημέρες. Αν πέφτει σε ύψωμα, τότε έχει 31 ημέρες. Εκτός από το Φεβρουάριο. Αυτός έχει άλλοτε 28 μέρες και άλλοτε 29.

Άσκηση 4

Εδώ βλέπεις
τους μήνες με τη σειρά.
Βάλε μπροστά από κάθε μήνα
τον αριθμό του.

..... Ιανουάριος
..... Φεβρουάριος
..... Μάρτιος
..... Απρίλιος
..... Μάιος
..... Ιούνιος
..... Ιούλιος
..... Αύγουστος
..... Σεπτέμβριος
..... Οκτώβριος
..... Νοέμβριος
..... Δεκέμβριος

Άσκηση 5

Διάβασε τις παρακάτω
ημερομηνίες λήξης.
Αντίγραφέ τις με μικρά γράμματα.
Άλλαξε το υπογραμμισμένο
μέρος.
Βάλε
κεφαλαίο γράμμα και τελεία,
όπου πρέπει.
Δες το παράδειγμα!

ΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΤΑ ΠΡΟΤΙΜΗΣΗ
ΠΡΙΝ ΑΠΟ 09 10 07

Ανάλωση κατά προτίμηση
πριν από τις 9 Οκτωβρίου 2007.

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΞΗΣ
25 07 09

.....
.....

ΝΑ ΤΟ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΕΤΕ
ΠΡΙΝ ΑΠΟ 29 12 08

.....
.....

ΑΝΑΛΩΣΗ
ΠΡΙΝ ΑΠΟ 05 03 15

.....
.....

Νομίζω
πως μάθαμε πια
να διαβάζουμε
τις ημερομηνίες λήξης!

Άσκηση 6

Αυτές είναι
οι ημέρες της εβδομάδας
με τη σειρά.

Δευτέρα

Τρίτη

Τετάρτη

Πέμπτη

Παρασκευή

Σάββατο

Κυριακή

Συμπλήρωσε τις μέρες
που λείπουν:

.....

Τρίτη

.....

.....

Παρασκευή

.....

.....

Άσκηση 7

Γράψε ποια μαθήματα
κάνεις κάθε μέρα
στο σχολείο.

Δευτέρα	Τρίτη	Τετάρτη	Πέμπτη	Παρασκευή

Άσκηση 8

Γράψε τις παρακάτω λέξεις στον σωστό πίνακα:

ναύτης
 αυτί
 σαύρα
 αυτοκίνητο
 κεραυνός
 ταυτότητα
 σταυρός
 ταύρος
 μαύρο
 αυτοκόλλητο
 αστροναύτης
 θησαυρός
 αυλή

αυ=αβ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

αυ=αφ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Άσκηση 9

Γράψε τις παρακάτω λέξεις στον σωστό πίνακα:

αλεύρι
 λευκό
 ευρώ
 χορεύω
 μαγειρεύω
 χορεύτρια
 Δευτέρα
 ζευγάρι
 πεύκο

ευ=εβ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ευ=εφ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

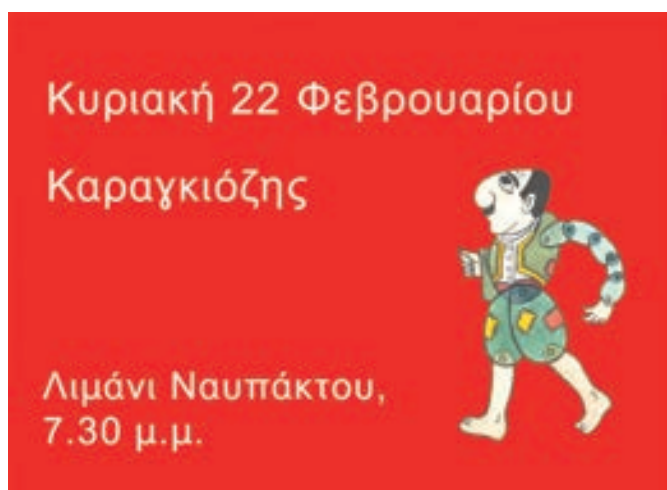
Διάβασε αυτά που γράφει ο πίνακας και σημείωσε τι έμαθες.

Έμαθα	Πολύ καλά ●	Αρκετά καλά ●
Έμαθα να βρίσκω πληροφορίες σε ετικέτες προϊόντων.		
Έμαθα να φτιάχνω τις δικές μου ετικέτες.		
Έμαθα να λέω και να γράφω σωστά τις μέρες της εβδομάδας.		
Έμαθα να λέω και να γράφω σωστά τους μήνες του χρόνου.		
Έμαθα να διαβάζω το αυ και το ευ .		
Έμαθα να χωρίζω μια λέξη στα δύο, όταν δε χωρά ολόκληρη στο τέλος της σειράς.		

Άσκηση 1

Με τη βοήθεια
των ερωτήσεων,
γράψε
για την αφίσα
που βλέπεις:

Ποιος κάνει την εκδήλωση;

.....
.....

Τι εκδήλωση είναι;

.....
.....

Πού γίνεται;

.....
.....

Πότε;

.....
.....

Άσκηση 2

Μπορείς
να βάλεις
στη σωστή πτώση
τις λέξεις
που είναι
μέσα στις παρενθέσεις;

Ένας εργατικός . . . . . (ράφτης)
έραψε στολή
στον . . . . . (ναύτης),
μα του . . . . . (ναύτης)
η στολή
τού ερχότανε μικρή.
Τα καπέλα
για τους
. . . . . (ναύτης),
δεν τα φτιάχνουνε
οι . . . . . (ράφτης).

Άσκηση 3

Συμπλήρωσε τα κενά
όπως το παράδειγμα.

κύρια ουσιαστικά

- ο Γρηγόρης
- ___ Βασίλ ___
- ___ Δημήτρ ___
- ___ Λευτέ ___

κοινά ουσιαστικά

- ο μαθητής
- ___ καθηγητ___
- ___ μανάβ___
- ___ επιβάτ___

Κύρια ουσιαστικά είναι τα ονόματα

- των ανθρώπων,
- των γιορτών,
- των μηνών,
- των ημερών
- των πόλεων
- και των χωρών

και το πρώτο γράμμα είναι κεφαλαίο.

Κοινά ουσιαστικά είναι τα πρόσωπα, ζώα και πράγματα και το πρώτο γράμμα είναι μικρό.

Διάβασε αυτά που γράφει ο πίνακας και σημείωσε τι έμαθες.

Έμαθα	Πολύ καλά ●	Αρκετά καλά ●
Έμαθα να βρίσκω πληροφορίες από πινακίδες, ανακοινώσεις, μικρές αγγελίες και αφίσες.		
Έμαθα να ξεχωρίζω το οριστικό άρθρο.		
Έμαθα να κλίνω τα αρσενικά ουσιαστικά σε -ης .		
Έμαθα να ξεχωρίζω τα κύρια από τα κοινά ουσιαστικά.		
Έμαθα να βάζω απόστροφο και ενωτικό .		
Έμαθα να χρησιμοποιώ τα σημεία στίξης.		

Άσκηση 1

Η Γαλήνη θέλει
να περιγράψει
τι είδε
στη χριστουγεννιάτικη αγορά.
Μπορείς
να τη βοηθήσεις;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Άσκηση 2

Θέλεις
να περιγράψεις
τον εαυτό σου;
Κόλλησε
μια φωτογραφία σου.

Τα **μαλλιά** μου
είναι _____.

Το **δέρμα** μου
είναι _____.

Τα **χείλη** μου
είναι _____.

Τα **πόδια** μου
είναι _____.

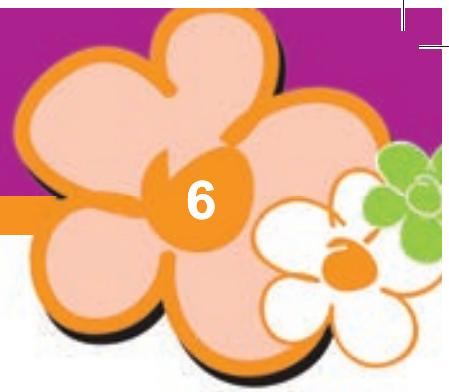
Τα **μάτια** μου
είναι _____.

Τα **δόντια** μου
είναι _____.

Τα **δάχτυλά** μου
είναι _____.

Το **σώμα** μου
είναι _____.

Για να σε βοηθήσω, σου δίνω μερικά επίθετα.

μαλλιά	καστανά	κοντά	φουντωτά	κατσαρά
μάτια	γαλανά	καστανά	μεγάλα	πράσινα
δέρμα	ανοιχτό	σκούρο	απαλό	
χείλη	λεπτά	χοντρά	σαρκώδη	σκασμένα
δόντια	αστραφτερά	γερά	αραιά	στραβά
δάχτυλα	κοντά	μακριά	λεπτά	χοντρά
σώμα	αδύνατο	λεπτό	χοντρό	παχύ

Μαθαίνω να γράφω σωστά τις λέξεις που είναι γραμμένες με **κόκκινο** χρώμα.

Αραιά είναι αυτά που δεν είναι κοντά κοντά.

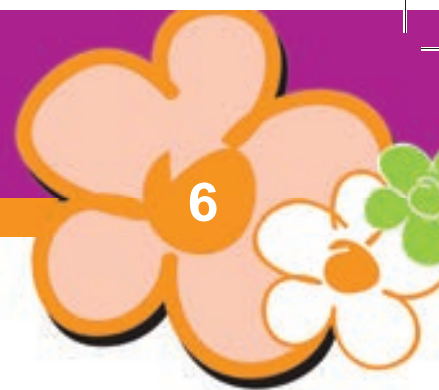
Άσκηση 3

Διάβασε το κείμενο
και βάλε
στην αριστερή στήλη
του πίνακα
όσες λέξεις
σου δείχνουν
ποιος κάνει κάτι
και στη δεξιά στήλη
όσες λέξεις
σου δείχνουν
τι κάνει.
Ακολούθησε
το παράδειγμα.

Έξω από το παράθυρο

Ο αέρας
φυσά δυνατά.
Το χιόνι σκεπάζει
την αυλή μας.
Τα παγωμένα πουλάκια
ψάχνουν για τροφή.
Τα παιδιά φτιάχνουν
γελαστούς χιονάνθρωπους.
Μια γάτα αφήνει
τα ίχνη της
στο χιόνι.
Και εγώ
τους κοιτάζω όλους
πίσω από το τζάμι.

ΠΟΙΟΣ ΚΑΝΕΙ ΚΑΤΙ;	ΤΙ ΚΑΝΕΙ;
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

Άσκηση 4

Βρες για τις υπογραμμισμένες λέξεις τις αντίθετές τους με τα

- ξε-,
- α-
- και αν-

και θα μάθεις τι συμβαίνει στην Ανάποδη Χώρα.

Κάθε βράδυ
ο πιστός .....
φύλακας
της Ανάποδης Χώρας
κλειδώνει
.....
τη μεγάλη

ξύλινη πύλη
βιδώνοντας
.....
τις πελώριες βίδες της
και καρφώνοντάς
..... τη
με το σφυρί του.
Έπειτα κουρδίζει
.....
το **τεράστιο**
παλιό ρολόι
του κάστρου,
το οποίο
σημαίνει την ώρα,
και το κρεμά
.....
προσεκτικά.
Αφού τελειώσει
τις δουλειές του,
πέφτει
να κοιμηθεί
ήσυχος
.....

Τεράστιος σημαίνει
πολύ μεγάλος.

Άσκηση 5

Μπορείς
να βοηθήσεις
τη Γαλήνη
να συμπληρώσει
τα κενά
βάζοντας στη σωστή μορφή
τις λέξεις
καρδιά, ώρα και θάλασσα;

- Αν ακουμπήσω
το χέρι
στο στήθος μου,
ακούω τους χτύπους
της . . . . . μου. (καρδιά)
- Ο Λουκάς
είναι καλόκαρδος,
δηλαδή έχει καλή . . . . . (καρδιά)
- Όταν τρώμε έξω
με τους δικούς μου,
παραγγέλνουμε
φαγητά της . . . . . (ώρα)
- Με τη Χαρά,
τον Αρμπέν
και τον Λουκά
συζητούμε με τις . . . . . (ώρα)
- Το αγαπημένο μου βιβλίο
είναι
«Οι πειρατές
των 7 . . . . . ». (θάλασσα)
- Τα κύματα της . . . . .
μπορεί να φτάσουν
τα 5 μέτρα. (θάλασσα)

Διάβασε αυτά που γράφει ο πίνακας και σημείωσε τι έμαθες.

Έμαθα	Πολύ καλά ●	Αρκετά καλά ●
Έμαθα να περιγράφω ένα πρόσωπο.		
Έμαθα να ξεχωρίζω τα μέρη απλών προτάσεων.		
Έμαθα να φτιάχνω αντίθετες λέξεις με τα • ξε- , • α- • και αν- .		
Έμαθα να κλίνω τα θηλυκά ουσιαστικά σε -α .		
Έμαθα τα μέρη του σώματος και του προσώπου.		
Έμαθα να κλίνω τα αρσενικά ουσιαστικά σε -ας .		

Άσκηση 1

Υπογράμμισε τη **λεζάντα** που ταιριάζει στην κάθε εικόνα.

- Ο πρίγκιπας αλλάζει τη νεράιδα σε βάτραχο.
- Η νεράιδα αλλάζει τον πρίγκιπα σε βάτραχο.
- Ο βάτραχος αλλάζει τη νεράιδα σε πρίγκιπα.

- Ο Λουκάς δίνει στη Χαρά ένα βιβλίο.
- Η Γαλήνη δίνει στον Λουκά ένα βιβλίο.
- Η Χαρά δίνει στον Λουκά ένα βιβλίο.

Λεζάντα είναι ένα μικρό κείμενο κάτω από μια εικόνα ή σκίτσο.

Άσκηση 2

Συμπλήρωσε τις παρακάτω προτάσεις όπως στο παράδειγμα.

- Τα κεραμίδια της στέγης (στέγη) μας είναι χαλασμένα.
- Ο δυνατός αέρας ξήλωσε τα κεραμίδια από τις . . . . . (σκεπή) όλων των σπιτιών της γειτονιάς μας.
- Οι . . . . . (όχθη) του ποταμού Στρυμόνα πλημμυρίζουν συχνά.
- Περάσαμε τη νύχτα στο **καταφύγιο** της ψηλότερης . . . . . (κορυφή) του Ολύμπου.

Καταφύγιο είναι ένα σπίτι μέσα στο δάσος. Εκεί μπορούν να μείνουν οι άνθρωποι όταν κινδυνεύουν από τον κακό καιρό, όπως την ομίχλη και το χιόνι.

- Στη Χωχαρούπα
οι φράχτες των . . . . . (αυλή)
ήταν κόκκινοι.
- Φυλάω
τα γραμματόσημα της συλλογής μου
σε ειδικές . . . . . (θήκη).

Διάβασε αυτά που γράφει ο πίνακας και σημείωσε τι έμαθες.

Έμαθα	Πολύ καλά ●	Αρκετά καλά ●
Έμαθα να περιγράφω ένα αντικείμενο.		
Έμαθα τα χρώματα.		
Έμαθα να κλίνω τα αρσενικά ουσιαστικά σε -ος .		
Έμαθα να κλίνω τα θηλυκά ουσιαστικά σε -η .		
Έμαθα να ξεχωρίζω το αόριστο άρθρο από το οριστικό άρθρο.		
Έμαθα να βρίσκω τα επίθετα.		

Άσκηση 1

Η τάξη
της μικρής αδελφής
της Γαλήνης
οργανώνει
μια θεατρική παράσταση.
Μπορείς
να βοηθήσεις
τα παιδιά
να γράψουν
την πρόσκλησή τους;
Μην ξεχάσεις καμιά
από τις παρακάτω
πληροφορίες.

Κυριακή 14 Μαρτίου
στις 11.00 π.μ.
στο θέατρο «Πολύχρωμο»
στη πλατεία Αστειών

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Άσκηση 2

Συμπλήρωσε τις προτάσεις
με τις ακόλουθες λέξεις:

χτες, αύριο, προχτές, μεθαύριο, του χρόνου, πέρσι, πρόπερσι.

- Αν σήμερα
είναι Παρασκευή,
.....
ήταν Τετάρτη.
- Αν σήμερα
είναι Παρασκευή,
.....
ήταν Πέμπτη.
- Αν σήμερα
είναι Παρασκευή,
.....
θα είναι Σάββατο.
- Αν σήμερα
είναι Παρασκευή,
.....
θα είναι Κυριακή.
- Αν φέτος είναι το 2008,
το 2006 ήταν .....
- Αν φέτος είναι το 2008,
το 2007 ήταν .....
- Αν φέτος είναι το 2008,
θα είναι .....

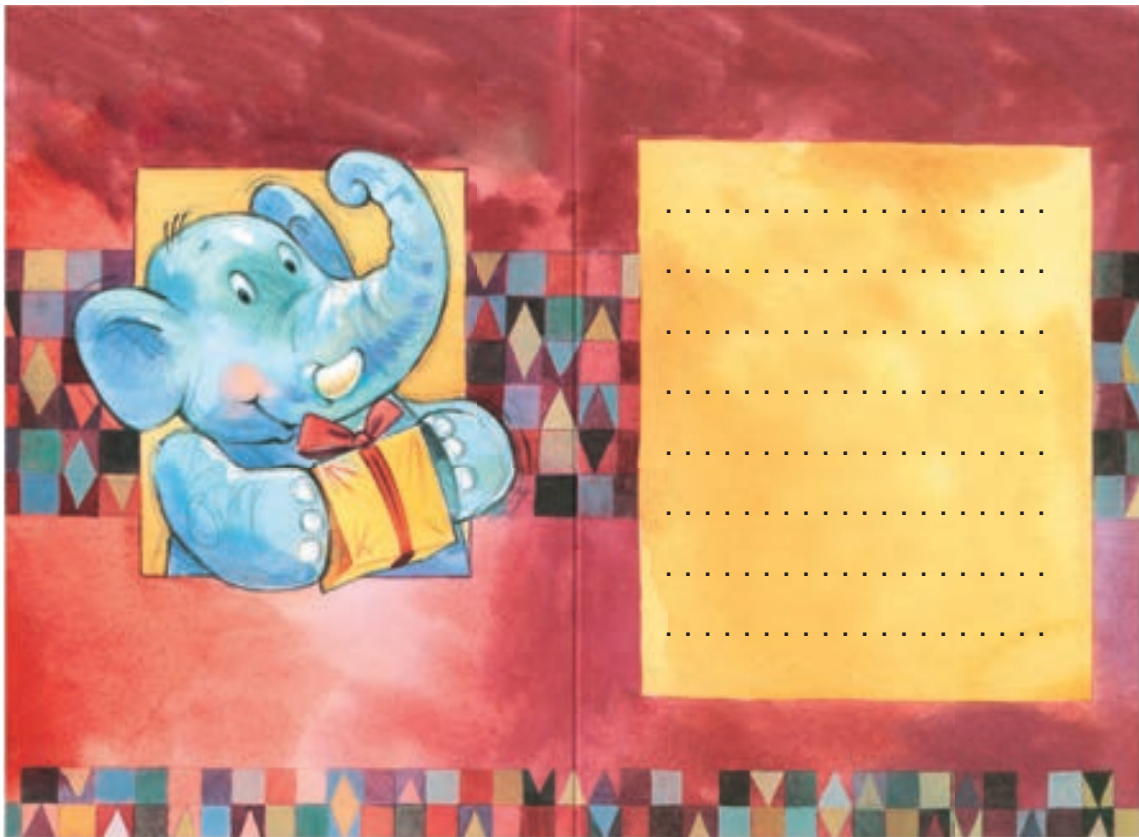
Μάθε
να γράφεις σωστά
τις λέξεις
που είναι **γραμμένες**
με μπλε χρώμα.

Άσκηση 3

Μπορείς
να γράψεις
για τα γενέθλια
του Αρμπέν;
Μπορείς
να χρησιμοποιήσεις μερικές
από τις παρακάτω λέξεις:

ζήσεις, γελαστός, ευτυχισμένος.

Ευχετήρια είναι η κάρτα
που έχει ευχές.

Άσκηση 5

Τώρα γράψε
τις λέξεις
που δείχνουν
έναν αριθμό μεγαλύτερο
από το 10.

- 11. ....
- 12. ....
- 13. ....
- 16. ....
- 22. ....
- 25. ....
- 44. ....
- 59. ....
- 83. ....

Άσκηση 6

Τα ρολόγια του παππού
και της γιαγιάς
του Λουκά
σταμάτησαν.
Γράψε με αριθμούς
και με γράμματα
σε ποια ώρα
σταμάτησε
το κάθε ρολόι.

3.30

Τρεις και μισή

Άσκηση 7

Η Γαλήνη
δε θυμάται
αν τα παρακάτω ρήματα
γράφονται
με **-αίνω**
ή με **-ένω**.
Μπορείς
να τη βοηθήσεις;

ξετρελ .....
πετυχ .....
ζεστ .....
αρρωστ .....
πλ .....
δ .....
βγ .....
επιμ .....
προλαβ .....

Μάθε
να γράφεις **σωστά**
τα ρήματα
που είναι γραμμένα
με **πράσινο** χρώμα.

Διάβασε αυτά που γράφει ο πίνακας και σημείωσε τι έμαθες.

Έμαθα	Πολύ καλά ●	Αρκετά καλά ●
Έμαθα να γράφω προσκλήσεις και ευχετήριες κάρτες.		
Έμαθα ποια ρήματα τελειώνουν σε -αίνω και σε -ένω .		
Έμαθα τις λέξεις που δηλώνουν χρόνο.		
Έμαθα τι είναι τα αριθμητικά .		
Έμαθα να γράφω και να λέω σωστά την ημερομηνία και την ώρα.		

Άσκηση 1

Η παιδική **τηλεοπτική εκπομπή**

«Το κόκκινο μπαλόνι»
κάνει διαγωνισμό ζωγραφικής.
Γράψε ένα γράμμα,
για να πεις

- πώς σε λένε,
- πόσων χρονών
- είσαι,
- πού μένεις,
- τι τάξη πηγαίνεις
- και ότι τους στέλνεις
τη ζωγραφιά σου.

Κόκκινο μπαλόνι

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

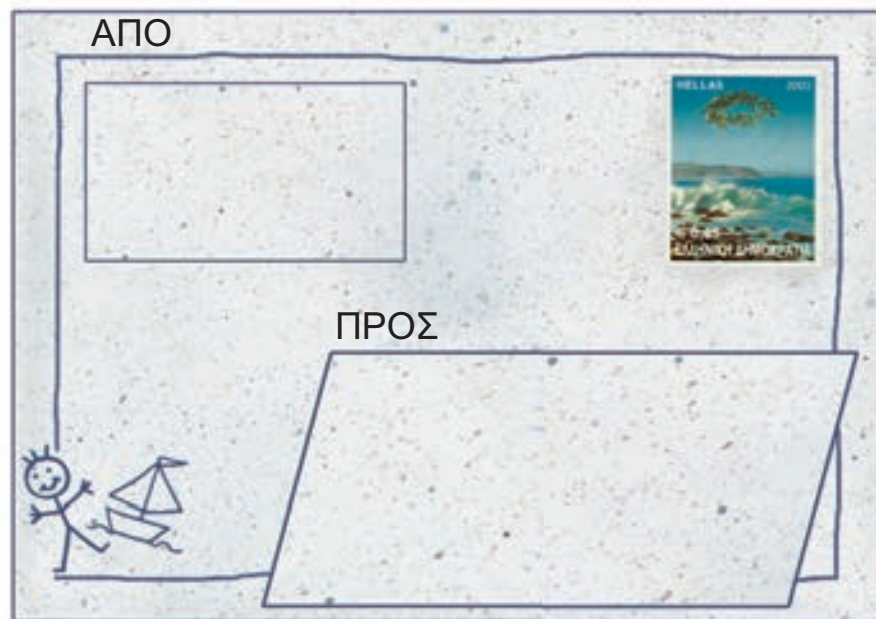
.....

Τηλεοπτική εκπομπή είναι κάτι που βλέπουμε στην τηλεόραση.

Τώρα συμπλήρωσε
τον φάκελο.

Η διεύθυνση είναι:

**Ελληνική Τηλεόραση,
Λεωφόρος Μεσογείων 200,
Τ.Κ. 154 00
Αθήνα.**

Άσκηση 2

Ο Λουκάς
δεν πρόσεξε
και έκανε λάθη
στο ρήμα **έχω**.
Η Βάγια έσβησε
τα λάθη του Λουκά.
Μπορείς
να τον βοηθήσεις
να τα γράψει σωστά;

- Όταν περνάω
τον δρόμο
μόνος μου,
..... τα μάτια μου
δεκατέσσερα!
- Γιατί, Γιώργο,
δεν απαντάς;
Τα ..... χαμένα;
- ..... καλό καιρό
σήμερα!
- Εμείς πάντως
τον .....
μη βρέξει
και μη στάξει!
- Νομίζω
πως εσείς πρέπει
να ..... εμπιστοσύνη
στην Αλίκη.
- Σήμερα
τα παιδιά δεν ..... όρεξη,
γιατί δε θα πάνε
εκδρομή!

Μάθε
να γράφεις **σωστά**
την πρώτη πρόταση.

Άσκηση 3

Φτιάξε **στο τετράδιό σου**
προτάσεις με 5 από τις
παρακάτω λέξεις
που έχουμε πάρει
από άλλες γλώσσες.

**παζλ, άλμπουμ, κέικ, κολάζ, φιλμ, κλόουν,
τραμ, ματς, γκαράζ, κόμικς**

Άσκηση 4

Μπορείς
να βρεις
ποια λέξη ταιριάζει
με ποια
και να τις ενώσεις;
Γράψε τις σύνθετες λέξεις
που δημιουργούνται
από την ένωση αυτή.

**ανάβω, ντομάτα, άσπρος, χοντρός, κλείνω, κοντός, σβήνω,
γλυκός, ανοίγω, ξινός, μαύρος, αγχούρι**

Προσοχή!
Μην ξεχάσεις
το συνδετικό **ο**!

Διάβασε αυτά που γράφει ο πίνακας και σημείωσε τι έμαθες.

Έμαθα	Πολύ καλά ●	Αρκετά καλά ●
Έμαθα να διαβάζω και να καταλαβαίνω επιστολές.		
Έμαθα να γράφω επιστολές.		
Έμαθα το ρήμα έχω .		
Έμαθα τι σημαίνουν οι σύνθετες λέξεις και να φτιάχνω τέτοιες λέξεις.		
Έμαθα λέξεις που έχουμε πάρει από άλλες γλώσσες.		
Έμαθα τις συνώνυμες λέξεις.		

Άσκηση 1

Συμπλήρωσε
τα κενά
με τη σωστή μορφή
των ουσιαστικών
που είναι μέσα
σε παρένθεση.

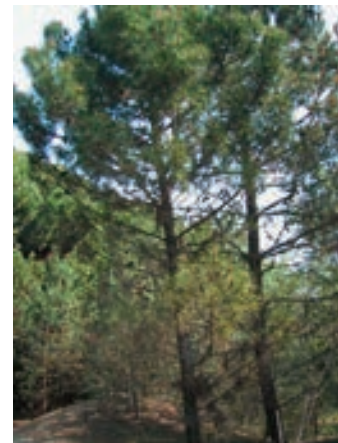
- Οι κορυφές
των ..... (βουνό)
είναι χιονισμένες.

- Την άνοιξη
αρχίζουν
να λιώνουν
τα ..... (χιόνι).

- Το ανθρώπινο χέρι
έχει 5 ..... (δάχτυλο).

- Χτες
έγιναν τα εγκαίνια
του νέου ..... (θέατρο)
της πόλης μας.

- Μου αρέσει
η μυρωδιά
του ζεστού ..... (ψωμί).
Καθίσαμε στη σκιά του ..... (πεύκο).

Άσκηση 2

Ξαναγράψε
τα ζευγάρια
των λέξεων
στον πληθυντικό αριθμό
όπως στο παράδειγμα.

το κουτί – το σπίρτο

Τα κουτιά των σπέρτων

το φύλλο – το βιβλίο

το συρτάρι – το γραφείο

το δρομολόγιο – το πλοίο

το τετράδιο – το παιδί

Άσκηση 3

Γράψε
στη σωστή στήλη
τις παρακάτω λέξεις.
Βάλε
πριν από τα ρήματα
τη λέξη **εγώ**
και πριν
από τα ουσιαστικά
το άρθρο **το**.

βάζο	βάζω
κιλό	κυλώ
μήλο	μιλώ
γέλιο	γελώ
φύλλο	φιλώ

-ω	-ο
εγώ βάζω	το βάζο
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

Θυμήσου!
Τα ρήματα τελειώνουν
σε **-ω (ωμέγα)**,
ενώ
τα ουδέτερα ουσιαστικά
τελειώνουν
σε **-ο (όμικρον)**.

Άσκηση 4

Φτιάξε επιρρήματα
από τα επίθετα,
για να συμπληρώσεις
τις προτάσεις.
Μην ξεχάσεις
την τελεία
στο τέλος
της κάθε πρότασης.

- Το αεράκι
κουνούσε τα φύλλα
(απαλός) απαλά.
- Τα παιδιά
άκουγαν (ήσυχος) .....
- Πέρασαμε (εκπληκτικός) .....
- Έφυγε
πολύ (βιαστικός) .....
- Κοιτά (προσεκτικός) .....
- Στην εκδρομή
περάσαμε (ωραίος) .....

Διάβασε αυτά που γράφει ο πίνακας και σημείωσε τι έμαθες.

Έμαθα	Πολύ καλά ●	Αρκετά καλά ●
Έμαθα τι μπορώ να διαβάζω σε μια εφημερίδα.		
Έμαθα να βρίσκω πληροφορίες σε μια εφημερίδα.		
Έμαθα να φτιάχνω επιρρήματα σε -α από επίθετα.		
Έμαθα να κλίνω τα ουδέτερα ουσιαστικά σε -ο και σε -ι .		
Έμαθα να κλίνω τα ρήματα που τελειώνουν σε -ω .		
Έμαθα να ξεχωρίζω το -ω του ρήματος από το -ο του ουδέτερου ουσιαστικού.		

Άσκηση 1

Συμπλήρωσε
τις προτάσεις
βάζοντας τα επίθετα
στη σωστή μορφή.

• Όταν ήμουν μικρός,
τα ..... (άσπρος) γένια του παππού μου
μου έκαναν
μεγάλη εντύπωση.

• Οι ..... (μαύρος) μαρκαδόροι
δε γράφουν πια.

• Δύο ..... (άσπρος) γάτες κυνηγούσαν
ένα ..... (μαύρος) πουλί.

• Η γιαγιά είπε
ότι τα χρόνια της Κατοχής
ήταν ..... (μαύρος) χρόνια.

• Έχασα τα κουμπιά
του ..... (άσπρος) μπουφάν μου.

• Κόπηκαν
τα κορδόνια
των ..... (μαύρος) παπουτσιών μου.

• Θέλω
να μάθω
ξένες γλώσσες,
για να μιλώ
με τους ..... (ξένος).

- «Θα σου μάθω
τα μυστικά
της ..... (ξένος) κουζίνας»
μου είπε
για μία μέρα
η γιαγιά του Αρμπέν.

Άσκηση 2

Συμπλήρωσε
το κείμενο
με τις παρακάτω μετοχές:

κουνώντας, τραγουδώντας, παίζοντας

Η Χαρά
περπατούσε
.....
ένα χαρούμενο τραγούδι.
Ξαφνικά
συνάντησε τον Αρμπέν,
που προχωρούσε
.....
με μια μπάλα.
Τον χαιρέτησε .....
τα δυο της χέρια.

Άσκηση 3

Ο Λουκάς

δεν πρόσεξε

και έκανε πολλά λάθη

στην παρακάτω άσκηση.

Μπορείς

να τα βρεις

και να γράψεις το σωστό;

Μην ξεχάσεις

να συμπληρώσεις

και τα κενά

που άφησε.

ΤΟ ΡΗΜΑ	γελώ
εγώ	γελώ
εσύ	γελάς
αυτός	.....
αυτή	.....
αυτό	
εμείς	γελάνε
εσείς	γελάτε
αυτοί	γελούν
αυτές	.....
αυτά	

ΤΟ ΡΗΜΑ τραβώ	
εγώ	τραβώ
εσύ	τραβάς
αυτός	.....
αυτή	.....
αυτό	.....
εμείς	.....
εσείς	τραβάμε
αυτοί	.....
αυτές	.....
αυτά	.....

ΤΟ ΡΗΜΑ κινώ	
εγώ	κινώ
εσύ	κινάς
αυτός	.....
αυτή	κινεί
αυτό	.....
εμείς	.....
εσείς	κινείτε
αυτοί	.....
αυτές	.....
αυτά	.....

ΤΟ ΡΗΜΑ αδικώ	
εγώ	.....
εσύ	αδικείς
αυτός	.....
αυτή	.....
αυτό	.....
εμείς	αδικείτε
εσείς	.....
αυτοί	αδικούν
αυτές	
αυτά	

Διάβασε αυτά που γράφει ο πίνακας και σημείωσε τι έμαθες.

Έμαθα	Πολύ καλά ●	Αρκετά καλά ●
Έμαθα τι είναι οι ειδήσεις και πώς γράφονται.		
Έμαθα να φτιάχνω μετοχές από ρήματα.		
Έμαθα να κλίνω τα επίθετα σε -ος, -η, -ο .		
Έμαθα να κλίνω τα ρήματα σε -ώ .		
Έμαθα τις λέξεις που δηλώνουν τρόπο.		

Άσκηση 1

Φτιάξε τώρα
τη δική σου ταυτότητα.
Μπορείς μάλιστα
να ζωγραφίσεις
τον εαυτό σου
ή να κολλήσεις
τη φωτογραφία σου.

Όνομα

Επώνυμο

Τόπος γέννησης

Χρονολογία γέννησης

Χρώμα ματιών

Χρώμα μαλλιών

Ύψος

Βάρος

Άσκηση 2

Συμπλήρωσε
τις προτάσεις
με το ρήμα:

έπαιζα

έπαιζες

έπαιζε

παίζαμε

παίζατε

έπαιζαν

- Χτες
όλη τη μέρα
.....
με τον αδελφό μου.
- Στα αρχαία χρόνια
τα παιδιά .....
με στεφάνια.
- Μαμά,
όταν ήσουν μικρή,
..... κουτσό;
- Εμείς ..... συχνά
κυνηγητό.
- Ο παππούς μου,
όταν ήταν νέος,
..... μπάσκετ.
- Εσείς τι .....
όταν ήσασταν μικροί;

Έπειτα μάθε
να το γράφεις **σωστά**.

Άσκηση 3

Βάλε τα ρήματα που είναι μέσα σε παρένθεση στη σωστή μορφή.

- Ο κυρ-Παντελής είπε ότι πουλούσε (πουλώ) παγωτά.
- Στα παλιά τα χρόνια οι γαλατάδες ..... (φέρνω) το γάλα στα σπίτια.
- Όταν ήμουν μωρό, ... (πίνω) γάλα με το μπιμπερό μου.
- Παππού, ... (βλέπω) τηλεόραση, όταν ήσουν μικρός;
- Όχι, δεν ..... (βλέπω) τηλεόραση, παίζαμε στη γειτονιά.
- Εσείς τι ..... (κάνω) στις διακοπές;

Άσκηση 4

Διάβασε
τους παρακάτω στίχους
και γράψε
τι έκανε ο Λουκάς
χτες όλη μέρα.

Τώρα
παίζω
και γελώ
δεν πεινώ
ούτε διψώ.

Τρέχω
και πηδών,
ψάχνω γύρω,
τραγουδών
κι από το σπίτι σου
περνών.

Χτες όλη μέρα
έπαιζα και .....
δεν .....
ούτε .....
.....
και πηδούσα
..... γύρω,
.....
κι από το σπίτι σου
.....

Διάβασε αυτά που γράφει ο πίνακας και σημείωσε τι έμαθες.

Έμαθα	Πολύ καλά ●	Αρκετά καλά ●
Έμαθα να βρίσκω πληροφορίες σε ένα δελτίο ταυτότητας.		
Έμαθα να φτιάχνω τη δική μου ταυτότητα.		
Έμαθα να κλίνω τα ρήματα στον παρατατικό χρόνο.		
Έμαθα να γράφω σωστά τα ρήματα σε -ώνω και σε -εύω .		

Άσκηση 1

Οι παρακάτω εικόνες
 δείχνουν
 πώς να φυτέψεις έναν κάκτο.
 Γράψε
 για την κάθε εικόνα
 μια φράση
 που να εξηγεί
 τι πρέπει
 να κάνουμε.

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....

Άσκηση 2

Βάλε στη σωστή σειρά
τις οδηγίες της συνταγής.
Γράψε τον αριθμό
στα τετραγωνάκια.

Πατάτες βραστές με τυρί

- Βάζετε αλάτι και πιπέρι.
- Κόβετε τις ζεστές πατάτες στα δύο.
- Καθαρίζετε και πλένετε τις πατάτες.
- Προσθέτετε τυρί τριμμένο.
- Βράζετε τις πατάτες για μισή ώρα.

Άσκηση 3

Ένωσε τις λέξεις
με τις εικόνες.

πιπεριά

λάχανο

αρακάς

ντομάτα

μελιτζάνα

καρότα

πράσο

•

•

•

•

•

•

•

Άσκηση 4

Χώρισε τις παρακάτω λέξεις
σε αυτές
που μας δείχνουν
κάτι που πίνουμε (**υγρό**)
και σε αυτές
που μας δείχνουν
κάτι που τρώμε (**στερεό**).

**πορτοκαλάδα, νερό, αυγό, κουλούρι, τσάι, ψωμί,
βυσσινάδα, κρέας, τυρί, καφές, σταφύλι, γάλα**

Είναι υγρά και τα πίνουμε:

.....
.....
.....

Είναι στερεά και τα τρώμε:

.....
.....
.....

Διάβασε αυτά που γράφει ο πίνακας και σημείωσε τι έμαθες.

Έμαθα	Πολύ καλά ●	Αρκετά καλά ●
Έμαθα να διαβάζω και να ακολουθώ χρήσιμες οδηγίες.		
Έμαθα να σχηματίζω τον αόριστο χρόνο των ρημάτων σε -ω .		

Άσκηση 1

Συμπλήρωσε με επίθετα τις προτάσεις όπως στο παράδειγμα. Πρόσεξε! Τα επίθετα αυτά πρέπει να τελειώνουν σε **-ιμος**, **-ινος** ή **-ικος**.

- Τα (ξύλο) ξύλινα παιχνίδια μου αρέσουν πιο πολύ από τα πλαστικά.
- Η γιαγιά μου μου δίνει πάντα (χρήση) ..... συμβουλές.
- Το (μαλλί) ..... πουλόβερ μου είναι πολύ ζεστό.
- Χτες πήγα σε μια (παιδί) ..... θεατρική παράσταση.
- Ο (πέτρα) ..... φράχτης της αυλής μας είναι ψηλός.
- Ο Γιάννης είναι (αδελφός) ..... μου φίλος.
- Το γάλα είναι πολύ (ωφέλεια) ..... για τον οργανισμό μας.

Ωφέλεια σημαίνει πόσο χρήσιμο είναι κάτι.

Άσκηση 2

Για κάθε επίθετο
της πρώτης στήλης
βρες ένα ουσιαστικό
όπως στο παράδειγμα.

αγροτικός	αγρότης
βραδινός	.....
εχθρικός	.....
πήλινος	.....
παιδικός	.....
χάρτινος	.....

Άσκηση 3

Σε καθεμιά
από τις παρακάτω εκφράσεις
υπογράμμισε αυτό
που νομίζεις
ότι σημαίνει.

Τα φορτώνω στον κόκορα.

- Τεμπελιάζω.
- Φορτώνω τον κόκορα
με κάτι,
για να το κουβαλήσει.

Το παίζω
στα δάχτυλα μου.

- Παίζω στα δάχτυλά μου το κομπολόι.
- Ξέρω κάτι πολύ καλά.

Ψάχνω ψύλλους
στ' άχυρα.

- Ψάχνω κάτι που είναι δύσκολο να βρω.
- Ψάχνω κάτι μέσα στα άχυρα.

Δε χαλάω
τη ζαχαρένια μου.

- Δε στεναχωριέμαι πολύ.
- Δε χαλάω το γλυκό μου.

Ανακατεύομαι στα πόδια του.

- Ενοχλώ κάποιον την ώρα που περπατά.
- Ανακατεύομαι στις δουλειές του.

Διάβασε αυτά που γράφει ο πίνακας και σημείωσε τι έμαθες.

Έμαθα	Πολύ καλά ●	Αρκετά καλά ●
Έμαθα ποια κείμενα μας κάνουν να γελούμε.		
Έμαθα τα επίθετα που τελειώνουν σε -ινος, -ικος και -ιμος .		
Έμαθα να παίζω με τις λέξεις.		

- A: αδελφός-αδελφή, άλλος-η-ο, αρχή
- B: βγαίνω, βλέπω, βράδυ, βρίσκω
- Γ: γελώ, γονείς, γράφω, γρήγορα
- Δ: διαβάζω
- Ε: ευτυχισμένος
- Z: ζωγραφιά
- H: ήλιος, ημέρα
- Θ: θάλασσα
- K: κάθομαι, καλοκαίρι, κείμενο
- M: μεσημέρι, μουσείο
- N: νύχτα
- Ξ: ξεχνώ
- Π: παρακαλώ, περνάω, πέρυσι, πηγαίνω
- P: ρολόι, ρωτώ
- Σ: σημαία, σχολείο
- T: τάξη
- Υ: –
- Φ: φέτος, φίλος
- X: χελώνα, χρώμα
- Ψ: ψηλός
- Ω: ωραία

